

VÖG VOLAPÜKA. 2010.

Ninädalised.

NÜM 1	4
O Volapükaf lens Valöpo!	4
Pötü yelacen	4
Hipul, kel töbo päsavom de lejek jeikik (fa Frank Roger)	4
Medit (fa Charles Baudelaire).....	5
Rätıl dekula	6
Fey gudik (fa L. L. Zamenhof)	6
***	7
NÜM 2	8
O Volapükaf lens Valöpo!	8
Pänot kinik äbinon-li gudikün?	8
Pokaglokil nulik oba	8
Poyümots nekösömik (1)	9
El „Arthur” – nunan patikün (fa Frank Roger)	9
Penetil redakana	10
Lotan nepesevöl	10
Mignon (fa Goethe).....	11
Tikods tel	11
NÜM 3	12
O Volapükaf lens Valöpo!	12
Tıkav e gramat (fa J. Redgwell).....	12
Buk tefü hiel Johann Schmidt	13
***	13
***	13
O lok! O lok! (fa Frank Roger)	13
Nen tiäd (fa H. Heine).....	14
Pokaglokil oba (tuvedot).....	14
Poyümots nekösömik (2)	15
NÜM 4	16
O Volapükaf lens Valöpo!	16
Volapük dabinon dü yels baltumkildeg.....	16
Poedots tel fa hiel Paul Verlaine	17
Nen tiäd	17
In fanäböp	17
Rätıl.....	18
Päst särenas (fa Frank Roger)	18
Poyümots nekösömik (3)	19
NÜM 5	21
O Volapükaf lens Valöpo!	21
Ta spets valik oba (fa R. Midgley).....	21
Ladvärbs sümik tel.....	22
Del pötöfikün ad spatön (fa Frank Roger)	22
Green (fa Paul Verlaine)	23
[Penet redakana.].....	24
Flen legudik (fa R. Midgley).....	24
Tuvedot räta	24
NÜM 6	25
O Volapükaf lens Valöpo!	25

Dasteifs finenik topik Lingläna.....	25
***	26
Volapük in bevüresod	26
Pödio ini atim (fa Frank Roger)	26
Vöds nekösömik	27
Stäat (fa V. Hugo).....	28
Konsäls frutik pro menef lölik (fa J. M. Schleyer).....	28
NÜM 7	29
O Volapükaf lens Valöpo!	29
Pänsion löliko nekösömik	29
Föfio u pödio-li?	30
Nüdran dagik (fa Frank Roger).....	30
Kadäm Volapüka	31
Pro jiel Helen (fa P. de Ronsard)	32
Verat säasantik.....	33
NÜM 8	34
O Volapükans Valöpo!	34
Filosop – kis binon-li? (fa Charles Perelman).....	34
Da kapit finik (fa Frank Roger).....	35
Vöds nekösömik	36
Filosop – kis binon-li? (finot)	37
Gustulaneit (fa A. de Musset)	37
NÜM 9	38
O Volapükaf lens Valöpo!	38
Nuns veütik de cifal	38
Bukem ela Schleyer pesavöl	38
Cogs matöfik.....	39
[Vöds nekösömik].....	39
Nat reigon (fa Frank Roger).....	39
Kanits (fa M. Machado).....	41
Sagod vönik	42
NÜM 10	43
O Volapükaf lens Valöpo!	43
El „pizza“ lätikün (fa Frank Roger)	43
[Vöd nekösömik.].....	43
Pleiodob, das binob Volapükän (fa I. Wasilewski).....	44
Sap rigik (fa J. Redgwell)	44
Konot fätisasena e nesufäda (fa Frank Roger)	45
[Vöd nekösömik.].....	45
Letüv nolavik labü nebuäds (fa Frank Roger).....	45
[Vöd nekösömik.].....	45
Ventürs jiela Lälid in Stunalän (1).....	46
Donio in kroligahog	46
Tobulaneit (fa A. de Musset)	46
NÜM 11	47
O Volapükaf lens Valöpo!	47
Ai yunul (fa J. Redgwell).....	47
Voläd mifätik (fa Frank Roger)	48
Mo (fa Mary E. Coleridge)	48
[Vöds nekösömik.].....	49
Ventürs jiela Lälid in Stunalän.....	49
Kapit balid (2).....	49
Fino, betikolös räti at!	51
NÜM 12	52
O Volapükans Valöpo!	52

Gad, kö tim it äpüfikon ai (fa Frank Roger).....	52
Plekam vödik (fa R. Midgley).....	54
Ventürs jiela Lälid in Stunalän.....	55
Kapit telid. Lulak drenas	55
Tuvedot räta novula	57
Rätils nog tel pro kritid	57
REGISTAR	58
Lautans materas Volapükik	58
Lautans vödemas ini Volapük petradutölas	58
Vöds nekösömik	58
Dalebüds, nunods dö jäfs kadäma	58
Nuns, jenotem Volapükamufa	58

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 1

YANUL 2010

(Pads 1 – 8)

O Volapükaf lens Valöpo!

PÖTÜ YELACEN

Ekö! Yel nulik! Pük laidüpik!

Dü yel pasetik vol ti lölik elärnon ömikosi tefü Volapük. Jenöfo Sog Bevünetik Volapüka benikon in Bevüresodaklub ed in gased obsik.

Emäniotob gasedi. Cenöf, kuliv, nited kinik! Balido e ledino, sötobs danön ladöfiküno Guvani obsik, Ralph, dinädu vobam e skil ziliks e sufädiks. Kuratiko tü del balid mula alik pubon gased flifik, do kösömiko ai süpik. Tü tim et betikolsös, begö! eli Ralph e doatis okik jäfediks fo nünöm dü düps so luniks.

Yel nulik, slud nulik. Lüodü zeil kinik stütobs-li püki vönik lifayelas tumkildeg ün tumyel so difik? Kin binon blesir püka ko slopan so nemödiks? Ko blig kinik kompenobs ko soged so bisarik? Sludolsös, ols it, dö atos!

Ob it fümob, das pük at binon plak patik nen leigät, bi pük, too mekavik, dalabon lani dibik oka, keli kanoy suemön e senön te medü geb. No saidos ad slürfön – zesüdos ad slugön. Binon blig obsik ad konsefön kulivi e blesiri lanäla slopanas love yels mödik pro futürans – no te yela nuk at, ab yelas valik nog okömölas.

Kodü atos, medü gased obsik, sedob Volapükanes valöpik Benovipis Ladöfikün oba pro yel 2010 äsi pro yels fütürik.

Brian R. Bishop
Cifal Soga Bevünetik Volapüka

I: 2:2010

HIPUL, KEL TÖBO PÄSAVOM DE LEJEK JEIKIK

(Fa hiel Frank Roger)

Solalit äglimon su flom me suetod petegöl zioma Harry.

„Lülogolsös podis us,” äsagom, jonölo onis. „Binons köl ot äs cügs olik, o Tommy. Rojan sanik.”

„Dalobs-li labön ömikis, o ziom Harry?” äsäkom hiel Tommy.

„Fümö! Plökolsös ömikis, o cils.”

Pods äbinons lesmekiks, mu vaetöfiks, e vemo kliniks, kuratiko äs ret topa.

El Tommy älogom floris kölas mödik, yatis, kels ärönons bevü bims, bödis, kels äflitons löpo: fomis blägik e brauniks ta pöd sila blövik klilik. E, klüliko, äbinon sol, kel äskuton liti ä vami lifükölis oka valöpo.

„Stom vamikon ai plu,” äsagom ziom Harry. „Golobsös lü lak ad svimön! Svim obinon gudik, no-li?”

Ziom Harry, els Tommy e Jim, e jiel Lisa säklotons okis vifiko ed ädaivons ini vat kristadakilik; fläki stääna blövik kamik sila pätroivon seko ini dileds mödik glimik.

Vat äbinon plitiko koldülik.

„Drinolsös!” ävokädof el Lisa, „binon benosmekik.”

Els Tommy e Jim äsökoms konsäli gudik söra ed äslugoms mödoti gretik vata koldülik. Äguton vemo klinik, ab tän....

I: 3:2010

Süpo val äbinon mo. El Tommy älöädöm in bed oka; änatemom spamo e suet koldik ätegon omi.

Kojmar äbinon mo. Dü minuts ömik poso, fidölo janedi nulüdik, äsludom ad bepenön mote drimi.

„O motül! Elabob kojvari vo jeikiki.”

„Vero-li? Bepenolös oni obe.”

„Ziom Harry, els Jim, Lisa ed ob äbinobs in vol bisarik nepesevöl. Äbinobs su länäd, nen jelodaklotem, igo nen loxinamaskars. Solalit ästralon love obs ed äünatemobs luti nen tikön dö dunöf riskädik somik.”

„Sülö! Kis ejenos-li?”

„Älogobs bödis e yatis nen kälön dö mögod näfäta. Äblinobs lomio podis, kelis ituvobs, ed äfidobs onis.”

„Ho Tommy!‘ Vögaton mota äbinon kesenälük, legiko favik, do te ibinon drim.

„Poso äsvimobs in lak nilik ed igo ädrinobs bosu vata.”

El Tommy älemufükom kapi. No äkanom ga fovön. Mot äröbülöf kapi omik.

„No kudolös, o Tommy! Val binon mo anu. Egekömol ini vol jenöfik anu.

El Tommy änutom. Kod favik vero no plu ädabinon. Äblumom ad golön lü jul, ed östeifülom ad glömön dini lölik maleditik. Älenükom klotemi härmetiko pesnilöl kobü loxinamaskar, kel öjelon omi ta lit nemmiserik lütraviolätik, äsi ta lutem pevenenöl, kel äbinon fulü baktars ä kiems deidöls e ta nims me maläds difik penäfätöls, kels ökanons kontagön omi su julaveg. Ägolom da lutalök sui süt, vinegöl patrulanepes pevaföl niläda.

I: 4:2010

Suno obinom sogü flens oka dönu su pledöp distalif jula ad komön pö tidodem lailifama stabik e ad valemo böfön.

Lif no äbinon tu fefik: ädabinons nebuäds ömik, ab pul nämik ä lanälük ökanon sufön onis.

Kojmar jeikik ya piglömon.

MEDIT

(fa Charles Baudelaire)

Binolös sapik, o glum **oba**, o binolös takedikum.

Eflagol soari; nexänon; **ekö** on:

I **lutem** ga **trubik** ninedon ya **zifi**,

Polöl balanes **püdi**, votanes **kudi**.

Du lumödot **pemik** menas **deadöfik**,

Dü **lebatam** **juita**, **boyad** nensenölo,

Id **oklopom** **okblami** me zäls **somik** **slafik**,

O glum **obik**! **dugedolös** **obi** isio,

Fagik de ons. Loegolöd **yelis** **deadik** **blegikölo**,

Su **bakuns** **sila** **klotis** **vönädavogädik** **lenlabölo**;

Svelön se **dibot** **vatas** **leviröl** **Lepidi** **smililölo**;

Äs funaklot **lunik**, jü **Lofüd** **anu** **tiron** **oki**

Sol **deadöl**, kel **slipikon** **dis** **bobäd**;

Dalilölös, o **löfäb**, **neita** **svidik** **maleki**.

RÄTIL DEKULA

Ekanols-li tuvön kobotis deglul nümas: bal, tel, kil? Ekö ons:

1, 2, 3, 12, 13, 21, 23, 31, 32, 123, 132, 213, 231, 312, 321

I: 5:2010

FEY GUDIK

(Fa hiel L. L. Zamenhof)

Jiviudan semik älabof dautis tel. Daut bäldikum so äsümofo ko mot ma kalad e logod ofik, das alan, kel älogon ofi, äkanon tikön, das logon moti; bofikans äbinofs so neplitiks ä so pleidiks, das no äkanoy lifön ko ofs.

Daut yunikum, kel äbinof pöträt lölöfik, patöfik gudäla ä snata, äbinof zu balan jipulas jönikün, kelis äkanoy tuvön.

Ibä alan löfon kösömo pösodi, kel sümon ko on, mot at älöfof levemo dauti bäldikum oka, e leigüpo älabof heti dredabik ta daut yunikum. Ämütofof ofi ad fidön in kvisinöp e ad vobön nenropo. Bevü dins votik, cil neläbik at ämütofof, telna a del, golön ad kupön vati tö top vemo fagik e lüpolön lomio lufladi fulik ä gretiki.

Ün del semik, ven äbinof näi fon et, äkömof lü of vom pöfik, kel äbegof ofe drini.

„Vemo vilöfo, o gudälan obik,” äsagof jipul jönik. E sunädo älavof lufladi okik ed äkupof vati tö plad klinikün fona. Tän älüpolof oni lü vom, kipölo ai lufladi, dat vom äkanof drinön koveniälükumo. Ven vom pöfik itakedükof soafi okik, äsagof jipule: „Binol so jönik, so gudik ä so snatik, das mutob givön ole legivoti.” (Jenöfo vom at äbinof jifey, kel isumof fomi voma pöfik vilaga ad logön viogretik öbinon plüt jipula yunik.) „Ko vöd alik, keli osagol, osekömon se mud olik ü flor, ü ston völadik.”

Ven jipul ikömofof lomio, mot ofik änofofof ofi, bi igekömofof so latiko de fon.

„Pardolös obi, o mot,” äsagof, „das äblibob so lunüpo lä fon.” E sosus äspikof vödis at, se mud ofik äsebungons rosads kil, pärlats kil e diamoins kil.

„Kisi logob-li?” ävokädofof mot ofik ko stun legretik. „Jinos obe,

I: 6:2010

das se mud olik esebungons pärlats e diamoins! Kiöpao

kömons-li, o daut obik?” (Atos äbinon naed balid, das inemof ofi: daut obik).

Cil neläbik äkonof mote balugäliko valikosi, kel ijenos ofe, e, du äspikof, äsefalón de mud oka lemöd diamoinas.

„If binos somo,” äsagof mot, „mutob sedön usio dauti votik oba. O Mariül, lülogolöd utosi, kel sekömon se mud söra olik ven spikof: no binosöv-li gudik ad labön fägi somik? Te mutol golön lü fon ad kupön vati, e ven vom pöfik obegof ole drini, ogivof oni ofe plütiko.”

„Binosöv vemo gudik,” ägespikof daut neplütiko.

„Vilob,” äsagof mot, „das golol usio – gololöd sunädo!”

Daut ägolof, abi mürölo ai.

Äsumof vasodi largentik jönikün, kel äbinon in lödöp.

Töbo ikömofof lü fon, ed ekö läd, liegiküno peklotöl, kel ämogolof de fon, ed äbegof ofe drini. (Atos äbinof jifey ot, kel isumof sui ok fomi e klotis jiplina, ad logön viogretik öbinon bad jipula at).

„Ekömob-li isio,” äsagof ofe jipul neplütik e pleidik, „ad givön ole drini? Epolob-li vasodi largentik at ad givön drini läde liegik? Ced obik binon: sumolöd vati ol it, if vilol drinön.”

Leno binol plütik,” äsagof jifey nen zun. „Gudö! Bi binol so dünöfik, dunob ole legivoti: Ko vöd alik, keli ospikol, osebungon se mud olik ü snek, ü frog.”

Sosus mot iloegof kömön dauti, älvokädofof ofe: „Eplöpol-li, o daut obik?”

I: 7:2010

„Si! o mot,” ägespikof neplütikan, sejedölo sneki bal e frogi bal.

„Sülö!” ävokädofof mot, „Kisi logob-li? Sör olik binof blamabik in tef at. Opönob ofi demü atos!”

E sunädo ärönof ad flapön ofi. Cil neläbik ämorönof ed äklänedof oki in fot fagikün.

Son rega, kel äkōmom de yag, äkolkōmom ofi; bi äbinof so jōnik, äsäkom ofi: „Kisi dunol-li is löliko soalik, e kikodo drenol-li?”

„Levi, o söl! Mot obik äsemofof obi se dom.”

Son rega, kel älogom pärlatis e diamoinis, kels isekōmons se mud ofik, äsagom ofe: „Kiöpao kömons-li dins at?”

Äkonof ome löliki ventüri oka. Regül ävätälom, das fäg somik labon völadı gretikum, ka gamagivot; seko ädugom ofi ledomio fata, (sevabo: reg), kiöp ämatikom ko of.

Ab dö sör ofik kanobs te sagön, das ävedof so nelöföfik, das mot lönik ofa äsemufof ofi se dom, e jipul neläbik, erönölo mödo ed etuvölo neki, kel vilonöv getedön ofi, suno ädeadof in gul fagikün fota.

(Tradutod fa hiel Igor Wasilewski)

Sufäd binon vaf, kel ti ai vikodon.

FLNEF BEVÜNETIK VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 2

FEBUL 2010

(Pads 9 jü 15)

O Volapükaf lens Valöpo!

Fat oba, kel ädeadam bü yels za kildegs, änitädalom vemo tefü kaenav. Jenöfo om it idatuvom pömömi, kel äbinon nulädikum ka pömöms ettimo pegeböls. Id älabobs televidömi, danü om, dü yels gölik mageda at. Äbinom kaenal skilik, ed äjuitom ai ad dunön sperimäntis alsotik.

Da tumyel teldegid elogobs progedis gretikum kaenavik ka büo. Ekömobes jenöfo se timäd, dü kel täv äjenon love tal e mel, jü timäd lutatäva skutilemofik; jü timäd dü kel motor nifilükamik ninü vab nen jevod reigon lifi obas; jü timäd dü kel mans fino estepoms sui mun, ed anu steifüloms ad nüdranön dibikumo ini leval.

If fat oba äkanom gekömön isio tü tim at, öbinos din stunidabik pro om; öcödom, das kaenav adelik idunon milagis!

Ab bevü milags alsotik adelik, milag bal no nog ejenon. Spikob dö nelab püka neudik ad balön menis zänedik da vol. Püki bal menefe bal. Säkäd bevüpükik menefa no epubon ebo anu. Dabinon sis yels lemödik. Ab do kaenans kanoms lükömön lü mun, do kaenans kanoms dunön milagis votik alsotik, no nog ekömon tim ad daoptön püki neudik ad balön menefi lölik, kel öbinon vo milag gretikün!

Ekö jenöf nenoamovik! E kikodo-li? Nets nämädikum vola vilons, das pük okas vedonös pük bevünetik. Tü del seimik ba ogalikons-la! Kin sevon-li osi!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

II:10:2010

PÄNOT KINIK ÄBINON-LI GUDIKÜN?

Bü yeltums mödik älifoms in Grikän pänans lefamik tel. Bofikans äbinoms mu glötiäliks; seko äbinoms mu neplütiks ode.

Bi no äkanoms sludön, kim äbinom pänan skilikün, äjenükoms lekanamätedi. Ma noms mäteda, alikan ämutom dunön pänoti ad jonön skili süperik oka.

Balan äpänom bovedi vitidabälas, kelas köls äbinons so jenöfiks, das igo böds sila ädoflitons, bi ävilons fidön onis. Ätikons dido, das no äbinon pänot, ab vitidabäls jenöfik.

„Pänot nonik okanon gudükumön pänoti oba,“ ävokädom pänan balid. „Ekö! böds it sila dasevons skili obik!“

Täno äsagom pänane votik: „Nu, kikodo no motirol-li körteni at fo pänot ola, das kanob logön i vobodi olik?“

Pänan telid, smililölo, ägespikom: „Ekö pänot obik; neseimo dabinon körten; logol te pänoti körtena!“

Pestunüköl, pänan vitidabälas ävokädom: „Ol fümiko binol pänan gudikün! Ob äcütob te bödis – ab ol äcütöl pänani votik! Skil somik binon vo milag gretik!“

POKAGLOKIL NULIK OBA

Sör oba eremof obe pokaglokili nulik. Plidob oni mödo, ab liedo ünü lafadüp alik glokil bügolon mö sekuns teldeg. Jenöfo sevob, das ädelo düp äbinon verätik tü düp kilid poszedela, ab tü düp kilid adelo no jonon düpi verätik. Sevols-li düpi verätik, äsi düpi, keli jonon pokaglokil nulik oba? Betikolsös osi!

POYÜMOTS NEKÖSÖMIK (1)

Se lised poyümotas Volapüka, dabinons ömiks, kelis flens püka no gebons mödo; no gebons onis bi no suemons sinifi kuratik otas. Ad fasilükön gebi poyümotas somik, xamobsös onis pianiko.

Balid onas binon –**AB**, kel binon poyümot, keli suvo misuemoy.

Sinif kuratik ota binon: kel meriton utosi fa vöd tefik penotodöl.

Ekö sams ömik:

bük**ab** (= kel meriton **büki**);

het**ab** (= kel meriton **heti**);

kanit**ab** (= kel meriton **kaniti**);

komand**ab** (= kel meriton **komandi**);

kred**ab** (= kel meriton **kredi**);

lob**ab** (= kel meriton **lobi**);

pön**ab** (= kel meriton **pöni**)

Äsä ologols, vöds löpik binons subsats, ab kanoy i fomön vödis gramatik votik se ons, samo:

Lautan sagom, das buk at binon bük**abik**;

Pösod, kel äspikom het**abiko**, äbinom malädik;

Kanit vönik somik binon mu kanit**abik**;

Lotidöp obas binon vo komand**abik**;

Rels lofüdik binons ga kred**abiks**;

Kondöt voma äbinon mu lob**abik**;

No vilobs kolkömön pön**abani**.

Poyümot –**AB** binon frutik, bi gebü on nepluükoy numi vödas, kel turno brefükon tikamagoti ad notodön; sekü atos, penäd binon näitikum.

Ûn mul okömöl oxamobs poyümotis: –**ER** ed –**AG**. Sinifis poyümotas at suvo no gudiko suemons Volapükaf lens, e tim binon gönik anu ad penön vödis ömik in tef at. Kikodo no lülogols-li vüo poyümotis tel at ad tuvön disti vü ons? Poso okanols leigodön kludis olsik ko kluds oba su pad folätik gaseda okömöl.

EL „**ARTHUR**” – NUNAN PATIKÜN

(Fa hiel Frank Roger)

Do no äneodoy kontrolön, das valikos lä kompenät äbinon leodik, hiel **Stanton Foreman** äfümom ai dö din at, bi dubo ägetom senäli okkonfida. Tedametod pedaoptöl fa om äkotenükom vemo omi – nendoto tedacifs votik ödunoms ebo otosi.

„No mutob igo golön usio seimüpo,” ätikom. El **Arthur** kälön vali. Nu ekö tikamagot nekösömikün ad gleipön. Äbinos nuläd ad givön Zänanünöme nemi äsi vüyumädömi* mu lönediki pro remanef, kel äläükon flani menik bose, kel voto binonöv te kaenav nepösodik. Ab no nog äkanom fomälön eli „**Arthur**” ven äjäfikom me program at. Nendoto tim lunikum tuvedonöv osi.

Äreidom penedis ed äküpedom, das äbinon jenöfo pened ela „**Arthur**.” kel änunon ome, das cinem, programs e sits itjäfidik kompenäta: **Foreman ByteMarks** äbinon anu diläd ela „**WareLink**” e das val äprogedon disino.

„**WareLink**”-li? Neai büo ililom nemi at. Kin äbinon-li? Ävälom dilädi tefik nünöma ed äklavon säki: Kin binon el „**WareLink**”-li?

„El **WareLink**” binon stum läyümik ad gudükumön duinafägi loveflanü paramets nomik,” ägespikom el „**Arthur**.” „No seimna ojäfidon dämü dunod kompenäta. No kudolös. Val progedon gudiko. Sits valik jäfidons e pakontrolons nomiko.”

„Kleilükolös osi obe,” äsagom el **Stanton** . „Kikodo no elilob-li dö atos büo?

„No elilol dö on büo, bi no binon dil programa kösömik. Binon sit läyümik, kel dalon kompenön limanes valik tefik ko nunods e medam bü ons.”

II:13:2010

„Limans valik tefik-li?” äsagom el **Stanton**. „Ätikob, das äbinons te ob ed ol. Ob dilekob kompenäti, ed ol jäfidükol oni. Kisi dunol-li plä laijäfidükam cinema, käl e nätükam ota äsi dins plagik-li? E dö nunods, e medam-li?

„El „**WareLink**” binon fabrikot nulodik pedatiköl fa nünömavüyumädöms (äs sit „**Arthur**”) ad pluükön nivodis vobedik, vätölölo ai buamis remanas valik. Kanoy leigodön oni lä tedafed pro vobükäbs menätik.”

„No kredob atosi,” ätikom el **Stanton**. „Ebo kü äbüocedob, das nesiäm somik äbinon mo. Äfredob somödo ad dilekön kompenäti nen vobükäbs. Val äbinädon te me cinem e sits itjäfidik fa nünöm nämädik pebejäfö. Nek äkanon vobön negudiko, malädön, lükömön latiko, nekomön, grodön, flagön delis libik, plonön u kondotön somo ad skänön omi e ad dämükön tedami (pläamü dilekan). Ibenokömom siti at as finäd säkädas valik somik. Ab anu el „**Arthur**” maleditik iprimon tedafedi ed anu cins valik äbinons limans. Drim jeikik kion!

„Ed anu,” äsäkom eli „**Arthur**.” „Kis ojenos-li anu?”

„Latikumo tü del at flagalised pogivon ole ad zep olik,” ägespikom el „**Arthur**.”

„Flagalised-li?”

„Äsä ya esagob, no kudolös, begö! Sit pedunon ad gudükumön duinafägi pro gebans tefik. Ön mod neseimik dämükon tedi.”

„Kanoy-li sekurbön u nosükön eli „**WareLink**” at, äsäkom el **Stanton**.

„Dotob, das limans ota olobülons mobi et,” ägesagom el „**Arthur**.”

II:14:2010

„Niludob, das kanob te spetön gudikumosi,” ätikom el **Stanton**, „büä getob flagalisedi okömöl. Nu, if flags cinas pärefudons-la, östraijons-li?”

Äprimom ad suemön kikodo inemoy eli „**Arthur**”: vüyumädöm vemik buamü remans labü flan menätik. Jenöfo äbinon vemo menätik – tu menätik cedü om.

PENETIL REDAKANA:

Ün tim anuik nünömav veüton ai plu. Kodü atos, Volapük muton bradön i vödís i notodotis somikis. In tradutod löpik, epenob vödi: (nünöma)**vüyumädöm** ad notodön: **interface**. Cedü ob, binon vöd gudik, kel kleilükon jäfidi at.

LOTAN NEPESEVÖL

Lemot oba äkömof lü obs de vilag nilik ad lifädön vigafini alik. Älödog lä obs jüi mudel, kü äyufof moti oba (dauti ofik) ad dunön stofädemilavi. Poso ämogolof lomio.

Ab ün mudel seimik, kü ämaifükof yani doma okik, äkanof lilön vögi mana in kvisinöp, äsif äspikom flenes ömik. Päsüpädog vemo, bi te of älabof kiki doma.

Se nuläl plu ka se dred, ävifof ini kvisinöp ad tuvön...das iglömof ad sekurbön radionaparati tü zädel büik, ed aldeliko, de göd jüi neit, radionaprograms isäjäfälükons neki.

...

Smilobs suvo dö jenot at mu smilöfik.

MIGNON

Sevol-li läni kiöp zitrons florons,
In bledem dagik goldarojats glutons,
Vien sofik se sil blövik lebladon,
Mirt stilik e lor geiliko stanon.
Sevol-li gudiko osi?

Usiö! Usiö!

Plidoböv golön ko ol, o löfäb obik!

Sevol-li domi? Su kölüms nuf stanon,
Ä nidon lecem, ä cemil nu glimon,
Maboinamagods foi logs obik,
Kisi edunoy-li, o cil mu pöfik?
Sevol-li gudiko osi?

Usiö! Usiö!

Plidoböv golön ko ol, o jelan obik!

Sevol-li beli, ruti lefogik?
In fog sukon ya mulud vegi onik;
In kevs nu lödon bidäd vönik draka,
Sturon leklif – e loveo flud paka.
Sevol-li gudiko oni?

Usiö! Usiö!

Sökobsös vegi, o fat! e mogolobsös!
(Goethe)

TIKODS TEL

Zifs, äs kats, jäfükons okis neito.
(Rupert Brooke)

Utos, kelosi drimobs blebos te drim; ab utos, kelosi drimobs ko votikans kanon vedön jenöf.
(Edward Schillebeeckx)

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 3

MÄZUL 2010

(Pads 17 jü 23)

O Volapükaf lens Valöpo!

Dist vü Volapük e püks netik binon, das püks netik no binons fasiliks ad lärnön, bi dalabons nenomotis so mödikis, noe tefü gramat, abi tefü vödastok. Ven vilob tuvön vödi nepesevöl, samo in Deutänapük, mutob sukön oni in vödabuk gretik.

Volapük no dalabon fikuli somik. Neodob te sukön vulavödi, e de vöd at kanob stukön vödi tefik ma noms tikavik.

Ven logoy vödabuki obas sleniki, sagoy: Vödabuk at no kanon ninükön vödis saidik ad gudiko notodön belifotis valik menefa. Vödabuk püka obik binon vo gretikum!

Ekö buäd püka mekavik. Bi sevobs konfidiko ad fomön vödi bal de vöd votik, e bi sit legudik foyümotas e poyümotas leadon obes votöfön sinifi vödas ad kotenükön neodis pükik obas, no neodobs spadi lemödik in vödabuk. Votaflano stuk vödas nulik binon äs ventür stigedöl.

Dub atos pakuradobs ad gudiko suemön sinifi vödas, kelis gebobs. Jenöfo mödikans no suemons sinifi vödis pluuneplu mödikis; ab ven stukoy vödis, mutoy suemön sinifi otas, voto vöd pejaföl no obinon vöd gudik. Danü vödastok smalikum Volapüka, pöt nulik somik palofon obes in tef at.

Gramat tikavik e vödastok nomik vo binon bened gretik obes.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

III:18:2010

TIKAV E GRAMAT

(fa hiel John Redgwell)

Sagoy, das Volapük e Sperantapük binons püks tikavik. Fümiko binons tikavikums ka püks netik. Tefü püks at, leno mögos fomön vödis tikaviko ma vil. Tefü Volapük e Sperantapük binos teoriko mögik ad dunön osi, ab jenöfo-li?

Cedü ob, igo Sperantapük binon pük geböfa, do tikavikum ka, samo, Linglänapük. Fomoy setis ma mods geböfik – neai datikoy onis ma noms tikava. Samo, sagoy: „La hundo chasas la katon,” ma fom geböfik in püks netik. Bi, ma el Zamenhof, te tikav fümeton nomis Sperantapüka, kanoy sagön: „La hundo iras chase al la kato.” In poed geboy fomis somik, ab in pük aldelik spikoy ma kösöms dagetöl.

Ma noms Sperantapüka daloy mekön gramatafomi seimik se gramatafom votik seimik, samo kanoy mekön värbi se subsat.

In pük at, ye, no kösömiko mekoy präpodis se vöds votik, äs in Volapük. Sperantapükan in leklub obsik ämobom, das sötoy mekön präpodis sädunölo finotis gramatik, samo: „okaz festo,” (pötü zäl). Lesagom, das atos binos ma noms ela „Fundamento”. Nek ye gebon fomis at, igo in grup obsik! Spikoy ma noms kösöma, bi gramat binon kösöm, e no tikav!

In Sperantapük daloy gebön yümotis as stabavöds neseکیدik, samo: „ajho” = objekto (din, yeg), „ilo” = instrumento (stum). No ye daloy dunön osi in Volapük! Tikaviko daloyöv sagön, samo: „Labob otis (= dinis) mödik in cem obik,” u: „Kipom ömis (= stumis) okik in garad.” (If jenöfo geboy fomis at, kodosöv kofudi ko vöds votik!)

Igo in püks „tikavik” gramat sekidon de geb e geböf. Pük nonik binon fuliko tikavik. Pük jenöfik binon jafots geba. Demü atos, püks bevünetik binons püks jenöfik.

BUK TEFÜ HIEL JOHANN SCHMIDT

Ekö pened, keli egetob de Cifal. Penom sökölösi:

„Bü brefüp ereidob in gased sperantapükik: „La Ondo” (nüm 2 atyela) dö buk tiädü:

Schmidt, Johann. „Volapük-Bibliographie/Neu herausgegeben und mit einem Vorwort von Reinhard Hauptenthal versehen – Saarbrücken; Edition Iltis, 2008, 75 Seiten (Schriften zur Esperantologie und Interlingvistik; Heft 5).

Binon bibliograf Cifala Johann Schmidt (1898-1977) tefü buks 941 e gaseds 124. Dabinon i fonun, in kel söl Hauptenthal naböfödonuom stadi anuik Volapükava su pads fol.”

Jinos obe, das buk löpik olabon nitedi pro Volapükaf lens.

Nu ekö tikods ömik fa el Johann Schmidt:

„Ün tumyel teldegid kanoy bo nog vemo dotön, das mens valik Stralopa, Frikopa, Siyopa e Meropa, igo Yuropa, olabons-la seimüpo fägi ad dalärnön pükis tel. Pak yufapüka somik osekidon lediniko de neod tefik u de dalab kuliva semik. Kodü atos daloy kludön, das, nemu ünü tim lunik, yufapük at oslopükon oke te dili ut menefa, kel pluuneplu oreafon ini kosäd bevünetik.

Dido dil ebo at menefa ogretikumon ün yel alik. Ibä benoseks kaenik nämädik ün nutim ekobükons menefi somo, das lif bevünetik ya komädon in räyuns mödik as din klülük.”

Eküpetob, das mens labü mon mödik plonons ai. Ab utanes, kels dalabons nosi, nos defon.
(Saludan John Vianney (1786-1859))

O LOK! O LOK!

(fa hiel Frank Roger)

„Sülö! bos fefik negideton is!” ävokädo f jiiel Cindy saido laodiko ad koedön lilön matani.
„Kömolöd! Xamolöd loki at. No kredob logis oba.”

Hiel James äxänom levifiko tridemi jü banacem ad yufön. „Kis jenos-li?” äsäkom, nennatemiko.

„Elogob ini lok ebo anu, e sevol-li, kisi älogob? Fronis! Kanol-li fomälön osi ole? Moni liomödotik epelobs ad dalabön lokis lekaenavik at, kels jonons logodi kuratiko äsä viloy logön oni? Vilob, das xamoy dini at! o James, ed if no kanoy gudükumön oni, flagob gepeli. No kanob sufälön atosi.”

„Leadolös obe logön oni, begö!” äsagom. Äxamom magodi matana in lok ed äfronükom flomi.
„Ekö bisarikos. Balido ätikob, das lok no gudiko äjäfidon, ed äjonon magodi jenöfik ola. Ab no. Jenöfo frons, kelis jonon, binons badikums ka frons jenöfik. Seko program jäfidon nog, ab no verätiko.”

„Kanol-li kleilükön atosi obe?

El James älemufükom kapi. „Ba jäfidatup seimik. U ba ekenüdranädoy ini sit it. Loks at dalabons vüyümädi radionik ko fabrikan ad getön menodotis äsi nätükami sunädiks. Ba kanayans ömik änüdranädoms ini sit. Okoedob nätükön oni, o löfäb! No kudolös dö atos. Glömolös frons at, begö! No binons so nejöniks.”

„Kanoböv glömön onis if no äkanob logön onis. Ed atos, no äbinon-li zeil obsik remölo lokis at patikün? No mutobs sufälön atosi, o James!”

„Ojäfikob me säkäd at,” äpromom ofi. „No kudolös, begö!”

III:21:2010

El James ätelefonom matane dü koledapaud. „O löfäb! Etuvob defi tefü lok. No binon jäfidatupi; nek enüdranädon ini sit, e program jäfidon legudiko. Säkäd binon votikos.”

„Kisi sagol-li obe, o James?”

„Etuvob, das el „Morning Beauty,” sevabo: kompenät, kel äfabrikon lokis patikün, peselon kompenäte votik: ele „Cream Weaver.” Kompenät at binon bal mätedanas in dustod jönamedas. Kanol-li suemön utosi, kel jenos, o löfäb?”

„Vilol-li sagön, das geboy lokis at ad födön canis lönik äs, samo, fabrikoti lönik froniradöma? No kanoy dunön atosi, no-li?”

„Si! Jenöfo kanoy dunön osi. No plu pabligoy fa baläds seimik nemü el „Morning Beauty.”

„Seko, kisi odunobs-li anu? Omojedobs-li lokis, u no plu ologobs-li obis in ons? Din bal, keli fūmo no odunob, obinon ad kevobön ko disin kompenäta e remön fladis mödik froniradöma.”

„Ab frons, kelis logol no binons vo jenöfikis. Pidob vemo osi, o löfäb, ab omutobs sufälön dini at.

„Niludob, das väl obas pemiedükon. Omutob mebön obi ai dönu, das frons at jenöfo no dabinons. Nespäl kion mona! Binosöv leigo lonöfik ad labön nog lokis büik obas.”

„Gidetol vo,” äsagom el James, „eremobs atis, seko kikodo no gebobs-li onis?”

Pos vigs ömik el Cindy älogof ini lok ed äküpedef, das mal nonik fronas äreton, kelis jünü iplöpof ad nedemön. Ye logod ofa älogoton lepaelik. Ti äluvokädo matane utosi, kelos bo ijenos, sosis ädasevof oti.

III:22:2010

„Niludob, das kompenät deätik jönamedas et eselon eli

„Morning Beauty” ebo anu dustode solabedas,” ätikof.

Too äkotenof, das frons oka äbinons mo, if no cütams teda.

NEN TIÄD

Etomofs obi vemo,
Evutükofs obi nen tik;
Semans dub löf okas,
Votans dub het oksik.

Evenenofs bodi oba,
Egifofs vini venenik;
Semans dub löf okas,
Votikans dub het oksik.

Petomöls, zunöls, glumälikis:
Ofs, kels älöfofs obi muiko.
Jiats neai ähetofs obi,
E neai älöfofs fäkiko.
(Heinrich Heine)

POKAGLOKIL OBA (TUVEDOT)

Adelo, düp verätik poszedelo binon minuts degmäl **bü** düp kilid, ab düp, keli jonon pokaglokil nulik oba binon minuts degmäl **pos** düp kilid.

POYÜMOTS NEKÖSÖMIK

Sevols-li disti vü poyümots –**ER** ed –**AG**?

El –**AG** sinifon: labi/dalabi/dabini/mödöti pluuneplu bundaniki, samo:

herag	(dalab bundanik herema)
klifag	(mödot bundanik klifas)
vatag	(mödot bundanik vata)
monag	(dalab bundanik mona)
lefogag	(dabin bundanik lefogas)
klotag	(dalab bundanik klotas)
dasteifag	(labi bundanik dasteifas)

Tefü –**AG** kikavöd binon: **BUNDAN**.

Votaflano, poyümot –**ER** sinifon te: kipädami pluuneplu gretiki, samo:

feriner, lalkoholer, sulfiner, saler, loxiner, venener, jueger

Dist sästantik vü poyümots tel at binon, das poyümot –**AG** pagebon ad jonön **BUNDANI**;
Poyümot –**ER** pagebon ad jonön cifo **KIPÄDAMI** metalas, medinas, kiemodas.

Äs büo, kanoy fomön vödis gramatik difik. Ekö sets ömik:

1. Man yunik binom heragik;
2. Jueger drinoda no binon tu mödik;
3. Vom liegik binof klotagiko küpädik;
4. If slugol melavati igo nemödiki dü svim, no odotol dö saler ota.
5. Monagan ägivom legivotis jönik famülanes;
6. Lalkoholer viskida kodon ofe stomägadolis;
7. Dasteifag binon suvo mastan mödikanas.
8. No natemom gudiko bi lutaloxiner binon nesaidik.

FLNEF BEVÜNETIK VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 4

PRILUL 2010

(Pads 25 jü 31)

O Volapükaf lens Valöpo!

Sagoy, das net nämik dabinon stabü famül. Net alik binädon sästantiko me famüls, kels binons bumablögs veütik ota. Famüls nämik mekons nämikis netis.

In famül lärnoy lärnodis veütikün lifa. Utan, kel kömon de famül gudik, binon buädi gretik nete, bi sevom ad kobolifön püdo ko kemens oka e ad fruto keblünön skilis oka ad dünön sogädi in valem.

I lärnoy vödis balid püka netik in famül. Cils vifiko lärnons lomänapüki. Ab ömikna pals cilas no labons netäti ot. In tef at, cils labons pöti ad lärnön, plä lomänapük, püki telid, kelosi dunons nen fikul gretik.

Is in Greta-Britän dabinon län vemo smalik nemü Velsän, kela pük lifon nog. To mäted Linglänapüka, igo pøjuts in pasetatims, pük Velsänik neai edeadon. E kikodo-li? Kodü famül, kel egaledon oni love tumyels. In Velsän cils mödik lärnons Velsänapüki balido, bi binon pük famüla. Sevoy gudiko, das cils vifiko olärnons Linglänapüki poso. Ye if no lärnons Velsänapüki in famül as pük balid, mögos, das neai olärnons oni.

I Sperantapük lofon sami frutik obes. „Denaskaj Esperantistoj” binons jenöfot lifa. Lärnoy lomänapüki ad kosädön ko flens, calasvists, otlänans valem; ab me Sperantapük lärnoy ad kosädön ko ret menas da vol, danü famül.

Valikos blöfon veüti famüla in tef at. Famül gudik kanon noe dugälön sifani gudik, abi nunani volapüda medü pük bevünetik!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IV:26:2010

VOLAPÜK DABINON DÜ YELS BALTUMKILDEG

Tü yel 2010, mätzul 31-id, yels 130 [131] epasetikons, das Volapük pädatikon. Ya ün tumyels büik, isteifoy ad datuvön bos, kel öbinon pötik ad pagebön as kosädamedöm valemik bevü nets distik. Steifs valik at ye emiplöpons. Pas el Johann Martin Schleyer eplöpom ad jafön püki mekavik, kel lölöfiko binon pötik pro disein at.

Volapük, do binon pük mekavik, dalabon patöfis valik, kelis i natapüks dalabons, sodas jenöfiko kanon pagebön äs pük votik alik. Zuo binod Volapüka binon so balugik ä so kleilik, das lärn gramatapüka at flagon timi ze vemo nemödikum, ka ut natapüka alseimik. No kanoy kludo stünön, das ven äsevoy Volapüki, id äprimoy ad digidön oni, ed äbetikoy ad dasevön valem oni asä kosädamedömi bevünetik ut, keli äneodoy so draniko. Ab dasev valemik at no äjenon, efe sekü feits mifätik, kels idavedons in vüm Volapükavola it. Feits at edämükons tuvemiko Volapükamufi, bi äkodons bruli so gretiki, das öman ädeflekon oki de Volapük.

Läbo tim at epasetikon. Volapük perevidon staböfiko. Baläl penätükon dönu. Oflagos te nog töbidi mu vemiki ad vobädön, das Volapük labülön dönu pladi, keli vönädo seimna älabon, e keli nog ai digädön.

E nu Volapük dabinon dü yels baltumkildeg. Binobs danöfiks dö utos, kelosi ya ekanobs dagetön, ab binobs ön mafäd vemik no nog koteniks, ibä in tef at stadobs nog in fagot tu gretik de zeil pedesinöl.

Balido Volapük äbinon pük bevünetik soelik. Anu dabinons püks mödik votik. Zeil onas binon dientifik ko zeil obsik. Erivons-li stadi pedesiröl? Liedo no. E kikodo no-li? Dilo bi püks mekavik

feitons nog bevü oks; dilo bi püks netik vilons labön rouli somik. Do Volapük äbinon pük balid somik ad jonön vegi, püks votik lesagons, das binons gudikums. Jünu püks netik egaenons feiti. Klüliko nets kanons gretükön fluni okas da vol dub atos. I dalabons moni mödikum ad segivön. Votaflano püks bevünetik propagidons cifo fa dünädans medü mon pemiedüköl. Ab keslopans pükas bevünetik vilons lesagön, das pük somik jenöfo dabimon e no vilons glömön dabini ota.

IV:27:2010

POEDOTS TEL FA HIEL PAUL VERLAINE

NEN TIÄD

Drenos in lad **obik**
Äsä reinos su zif.
Kis **binon** neviläl somik,
Kel dränon nu ladi **obik**?
 O **noid** svidik reina
E sui glun e sui nufs!
Pro lad sufäläla
O kanit **reina**!
 Nu drenos nenkodo
In lad at, kel gagon.
Ab kio! Trät nono
Lügöd at nenkodo.
 Dol **binon** badikün
No sevölo kikodo,
Löf e het ga nen fün –
Dol lada gretikün!

IN FANÄBÖP

Sil, sus nuf,
 So blövik, so stilik.
Bim, sus nuf,
 Klädön pami okik.

Klok, dis sil, keli logoy
 Toenon svidiko.
Böd, su bim, keli logoy,
 Kanitön lügiko.

O God **obik**! Ekö us lif,
 Balugik e stilik,
E kömon nu se zif
 Noid püdöfik.

Kisi edunol-li, o sagolös!
 Drenöl is vo lunüpao;
Kisi edunol-li, o sagolös!
 Is bliböl vo yunüpao?
(Prüdö! poyümot –li neai pakazeton)

RÄTIL

Ämutob kolkömön Laustralänani, Lamerikänani e Kanadänani in lutapof pro kompetät oba. Balan onas panemon Robert, keli äsevob sunädo. Neai ikolkömob onis büo. Lio äkanob-li seko sevön utani penemöl: Robert?

Betikolös osi!

IV:28:2010

PÄST SÄRENAS

(fa hiel Frank Roger)

Visions äkleilikons. Hiel Jeremy ästopon ed ästeifülom ad säntretükön magodis, kels älundilons fo magäl oma. Nu äkanom nedotabiko logön fomi koapa vomik, kel äsveamon su vat. Herem blonik ofa ätenon in flum. Äbinon magod ot, keli ilogom dü dels ömik anu, spatölo, äs kösömiko, ve melajol in soaralulit. Balido, magod äbinon tu fibik ad distidön patis ota, ab del alik ilofon magodi japikum, äsif stöb foga änelogädikon. Ab adelo magod äbinon saidiko kleilik ad voiko logön oni.

Iplakom visionis somik büo, ed äsevom, das äbinons nuneds, kels änunons ome riskädis u jenotis mimalik. Ed atos binosöv bügolan jenota dredabik in fütür sunokömöl. Ba ya odelo-li, ud igo udelo-li?

Älüodükom tikis dönu äl magod; ästeifülom ad logön patis mödikum. Äbinos-li ba vom penoyöl, kel suno öpubon su melajol? E koap ofa älogodon äs koap stifik, e no nenlifik. Si! Äbinos fūmo fom vomik. Tikamagot äflapon omi. Ba magod särena neodik, kel piviodof seimo in mel, e kel anu äsvimof ko nämet lölik oka, spelölo ad pasavön. Atos ökleilükos logis maifik, kels älebegons yufi, äsi stadi koapa, kel töbo ämufon, ab kel ilabon nog lifi. Si! Ekö tuvedot vala.

Ünü spad delas ömik, sären neodik pöjedon sui melajol, ed öbinom blümik ad atos. Sötom fümön, das öbinom us tü timül kuratik et pö top kuratik ad lofön yufi mögikün ofe. Ba ösötom igo nunedön poldanefi, nunön jenoti okömöl. Votaflano tikamagot at no äbinon gudik. Neai büo äkredoy omi, ni poldans, ni votans. Gudiko äsevom, das valemö äcedoy, das äbinom vo man bäldik lienetik, kel lödom soelo, e kel vitom kontagi valik ko „vol jenöfik.” Nendoto visions oma pömoükons dönu ko tovül jotas as cütids tikäla petomöl. „Gololös lomio, o Jeremy!” ösagons. „Steifülös ad balädikön ko lejenöf. Lüvolös domi suvikumo, reidolös delagasedi, juitolös televidi. Siol e soelöf dämükons oli. E steifülös, begö! ad no drinön somödo. Kälolös oli büä perol lölöfiko datiki.” Iplakom anikna, bepenölo ones visionis oka, ab no öpöloom dönu.

IV:29:2010

Noe no äkredoy omi, ab äfūmom, das id äkofoy omi kläno. No ävilom gevön ones pöti nulik ad besmilön omi. Ed äklienom ai plu ad siolön oki de „vol jenöfik,” ad moikön de mens, ad vitön delagasedis e televidi, äsi nesiämi valik somik. Äsludom ad bejäfön oko säkädi at.

Ästudom magodi särena in ditret nog balna büä äfainikon. Poso äspatom dönu, logölo stääni mela ä lefogis, kels äbeijutedons ta sil ai dagikum; ädalilom luvokädis raudik mövas. Odelo ba öbinon del. Öblümom. El Jeremy äfövom vegi oka.

Dred äfäkükon eli Jeremy. Edelo ilogom visioni finik voma, kel äsveamof su vefs; herem lunik ofa ätenon in vat, logs ofa älebegons keliedi. Ab atna id älogom, ko bluv gretik, das püzüof fa böds, kels jiniko ästebedons timüli gudikün ad tatakön ofi. Kisi äkanon-li sinifön? No äbinons vulturs in mel, kels ästebedons jüs dead viktima. Ab böds äjinons mimaliks; ömiks onas id ikömons nilü sären, bi äfaemons ba, u kodü lebadöf.

Tikamagot utosa, keli latikumo ötuvom su melajol ädremükos omi. Büikumo ka kösömiko äspidom lü melajol ed ägolom lü top, kiöp äsenom, das jenot dredabik ösävilupon.

Äbinos süpäd gretik ome, das melajol äbinon fulü mens; tü düp at, melajol äbinon kösömiko vagik, pläämü spatan ömik. Ästepom vifikumo ed äküpedom, das pluamanum menas us äbinons cils, kels ärönons valöpo e kels ävokädons laodiko, dranöfiko. Kis äjenos-li? E cils, lio idatuvons-li, das bos öjenon pö top at, tü timül at? E kisi ösinifos-li särene keliedik?

Äföfiogolom jüs irivom topi, kiöp cils valik äzirönons. Balidane, keli äkolkömom, äsäkom:

„Kis jenos-li? Kisi dunols-li is?”

Pul äsuilogedom, ed ägespikom: „Sumolös utosi, keli neodol. Binos ga glatik. Logolös!” Äkipom löpo dökis plastätik tel, äsmililom ed ämorönon.

IV:30:2010

El Jeremy no äkanom suemön, ed äfövom vegi. Älogom pulis mödik ko döks plastätik, ed äsäkom oki sinifi ota. Ästopom süpo, bi älogom pupi, kel äseaton su sab, herem e klotem äbinons leluimiks, logs maifik älogetof sili. Ek ilüvon-li pupi is? Äzilogedom ed ekö pups sümik mödikums; ömiks äsveamons nog in vat, votiks äseatons su jol. Zänedabäldotan smililölo änilikom lü om. „Soari gudik!” äsagom. „Son u dau oluks, binons-li id is?”

El Jeremy älemufikon kapi. „No labob cilis. Sagolös obe, begö! kis jenos is?”

„No sevol-li dö mijenot? Dö nafs tel, kels ekobojojokons? Naf bal äperon dili fleda. Ninädians vemo pedämüköl äsadons, ed äperons dili ninäda. Pledadins. Pato pups e döks plastätik. Mödot gretik sveimons sui jol anu. Puls vifons isio; dabinons lemödoti pledadinas tuvoviki. Puls mödikün sukons dökis plastätik, bi pups pedämükons kodü vat. Te logolös joli. Binos äs päst!” Man äsmilom, äsagom „adyö!” ed älaigolom.

El Jeremy äzilogedom. Vero äbinons pups valöpo, mödadilo penedemöls fa diviyagans, kels sio äbuükons dökis, kels ilovelifädons tävi love mel nepedämükölis. Vefs äpolons sui jol pupis e dökis mödikumis; fludot verik pledadinas. Ekö pup bal ti len futs oma; logs pupa äjinons logetön ini logs omik.

„Ekö vision oba”, ätikom. „Koap vomik, stifik, leluimik; logs maifik, ni menik, ni fun. Ye gudiko inäprätom visioni okik. No ätefos säreni in ditret. Fled pupas päsvaimon jolio. E böds, kels äzüons säreni, jiniko ad tatakön ofi, äbinons jenöfo döks plastätik, kels ikömons de naf ot. Äbinos gudikos, das no inunom visioni okik poldanefe. Äsludom ad gegolön lomio. Äkanom dunön nosi is. Fümo no äneodoy yufi oma. Cils, kels ävokädons mödo ed äzirönons, änenämükons omi levemo. Logs lemaifik onas äjinons kofön omi.

Su lomioveg ätikom: „Ba sötoböv logedön televidi fino. Ba oyufon obi ad kleilükön visionis oba. Ab ebo anu äneodom drini lalkoholerik ad glömön pülatimo seräni.

IV:31:2010

POYÜMOTS NEKÖSÖMIK (3)

Lio geboy-li poyümoti –UG? In gramats Volapüka poyümot at pubon in lised poyümotas, ab geb ota no gudiko pakleilükon. Lofoy samis bal u tel, kel no saidon ad lölöfiko kleilükön gebi patik läükota. Ekö kikodo vilob dibikumo bejäfön poyümoti at, kel binon säkäd pro mödikans.

Poyümot –UG kazeton kaladi binälik vöda, len kel paläükon, samo:

1. **REIDUG** sinifon kaladi reida; utan, kel plidon bukis binon reidugik (e reid utana obinon nendoto vidikum);
2. **KLOTUG** sinifon kaladi klotama; utan, kel löfon klotis binon klotugik (e binon ai deköfik).
3. **SPÄLUG** sinifon kaladi späla: igo pösod liegik, kel heton nespäli, binon spälugik;
4. **VOBUG** sinifon kaladi binälik voba; utan, kel binon vobugik plidon vobi mödo ed ovobon, samo, pro flen nenpelo;

5. **LEKANUG** sinifon kaladi lekana(s). Pösod lekanugik visiton suvo dajonädis e yalis, e labon löfi gretik lekanas.
6. **NOLUG** sinifon kaladi binälik nola; pösod nolugik binon mu veütik;
7. **PLÜTUG** – Liedo pösods plütugik no binons tu mödiks adelo, ab pösod vero plütugik binon ai utan, kel no kodon bluvi in sogod.
8. **PLAKUG** sinifon pösodis, kels elifädons dibikumo plakis mödik;
9. **SÜDUG** sinifon utani, kel löfon (e plägon) südöfi;
10. **BALUG** binon vöd balugikün, bi alan gudiko sevon nümi: bal, igo cils smalik!

Reidugan, (e rets), no binon pösod, kel reidon äs pluamanum menas, ab kel lecedon kaladi binälik ota.

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 5

MAYUL 2010

(Pads 33 jü 39)

O Volapükaf lens Valöpo!

Enu äbetikob vobi nätäpretanas. In Noganükam Netas Pebalöl (NNP), nets nulik vedons limans noganükama at, seko nätäpretans ai mödikums pasukons ad nätäpretön püki seimik de pük seimik votik. Äsä gudiko odasuemols, fräds tefik binons gianagretiks. Dabinons anu tums nätäpretanas, num kelas glofon ai.

Mutob sagön, das stunidob jäfüdisevans at, bi vob no binon fasilik. Flanü votik ye, lemesed nätäpretana binon mu gudik. Nendoto okösömikons ad spikäds e bespiks, kelis mutons vödiko nätäpretön, ab dunons vobi at lemödo – seko vobod ovedon fasilikum. Ab skil nätäpretana binon skil patik. Alikan obas no dalabon legivoti pükas.

Ab ven betikobs moni lemödik, keli segivoy ad davedükön atosi, süadükobs-li, das no dabinon mod gudikum ad bejäfön dini? Noe tefos eli NNP, abi dinäds votik sümik, samo in juls, in kels lärnons studans, kels no ai dalabons sevi gudik püka pegeböl, e kels fovo no kanons lekonfidön nätäpretani. No binosöv-li gudikum ad labön püki telid neudik, keli lärnoy kobü lomänapük? Täno fikuls ya pemäniotöls nepubonsöv, ed alan kanonöv suemön odi.

Ab...mödikans no plidonöv osi, samo, nätäpretans, kels no plu labonsöv vobi ko lemesed gudik. Ab pösods skilöfik somik suno tuvonsöv vobi difik, no-li?

Too neai nefölobsös ad laodiko nunön cifodanes valöpo, das te pük telid neudik, fa valikans pezepöl, obinon med gudikün ad spälön lemödoti mona, ab mu veütikumo, ad balön menis valöpo.

Valikosi Gudikün sedom oles ed olikanes

Ralph

V:34:2010

TA SPETS VALIK OBA

(fa hiel R. Midgley)

Bäldotü lifayels degfol äprimob studis obik pö büsidajul. Us studans älärnons bukädi, stenografi, gebi penamacina, penami büsidapenedas e Fransänapüki.

Gudiko memob deli balid oba pö jul. Äkoslogob muiko tidadüpis dö geb penamacina. Äcedob, das tidadüps at öbinons ventür gretik. Öbinob jenöfo äs cil ko pledadin nulik!

Ab sosis iprimob ad lärnön stenografi, äcedob voto. E kikodo-li?

Stenograf äbinon äs pük votik. Del pos del älärnob bosu nulik dö teor sita. Tü del alik älärnob ad penön vifikumo. Tü vigafin alik ämutob tradutön padi lölik penäto de stenograf ini lomänapük.

Primo no äbinos fasilik, ab pianiko ävedob duinafägikum. Pos muls mäl stud oba stenografa pifinükon.

Äplöpob ad penön vödis 50, 60, 70, 80, 90, 100 a minut. Dü yels okömöl äplöpob ad penön plu ka vöds teltum a minut.

Anu jinos obe, das te vomüls lärnofs ad penön stenografo, ab ün tim et, noe vomüls, abi histudans ädunoms oni.

Neai oglömob blesiri ad penön ai vifikumo stenografi; do binob anu pensionäb, gebob suvo stenografi.

Lanäl oba pro penamacins no edulon dü lünüp. Cins ün tim et äbinons mu vetiks e no äbinos fasilik ad gebön onis. No äbinons äs nünömaklavems adelik. Kanob klavön vifiko, ed i gebob skili obik tü del alik, ab löf gretikün oba äbinon, ta spets valik oba, stud e geb stenografa.

LADVÄRBS SÜMIK TEL

Balan reidanas gaseda säkom: Kis binon-li dist vü ladvärbs **BA** e **BO**?

Sinif vödas at binon vemo nabik. Vöds bofik sinifon *mögädi*.

In Volapük anuik tidodems lofons obes vödis difik, kelis lärnobs ti nentiko, tän poso konstatobs, das do elärnobs vödis at, no vero sevobs saidikosi dö geb otas. Seko sukobs in tidodems, in vödabuks, ad tuvön kleilükami, ab vaniko.

In tef at, **BA** e **BO** binons sams gudik.

BA dalabon sinifi *noikum* ka **BO**, kela sinif binon *positikum*.

Samo, if säkob fleni ad kolkömön obi ün tim seimik fütüro, e sagom: „Ba okömöb,” mögod köma omik binon dotik.

Leigo, if flen oba promom ad kömön, e sagom: „Olükömöb ba tü döp kilid,” mögod binon, das olükömom tü minuts lul, deg ud igo düpafoldil pos döp kilid.

Votaflano, if flen oba sagom: „Bo okömöb,” sevob, das mögod lüköma omik obinon fümikum.

Ekö sams votik:

1. Ziom oba evüdom obis ad visitön omi. Ba ogolobs (e ba no!)
2. Sevädan obik obinon in Linglän dü dels fol. Bo ovisitob omi. (Plidoböv kolkömön omi if okanobs lonön däti pötik).
3. Ba ogegivof obe moni, keli eloenof (ab no lekonfidolös ofi!)
4. Bo ogegivof obe moni, keli eloenof. (Sevob, das if dalabof moni saidik, ogegivof oni obe)
5. Ba opelob ole mesedi gudikum ün mul okömöl. (Ab dotob, das meritol mesedi somik!)
6. Bo onemoy oli dilekani kompenäta. (mög binon gönik).

Jenöfo, dist binon ut nefüma ma mafäd läsikum u gretikum.

DEL PÖTÖFIKÜN AD SPATÖN

(fa hiel Frank Roger)

„Vilol-li bovüli tieda nog bali?” Jiel Patricia älogedof stedo moti. Äfronükof flomi; namis tenidiko äpedof kobo.

Lafaslípilöl, lafagaliköl, jibäldikan älogetof ofi, loget nennotodik, loget nesuemovik. Äseilof ai, te äkobiopedof ömna logalipsis.

„Vilol-li bovüli tieda nog bali?” ädönuof el Patricia. Anu bosil suema äjinon pianiko pubön in logs bäldik, blövagedik. Fino: „O ‘Ricia, o löfäb,” äsagof mot me vögaton raudik, kvagik, äsif no ispikof sis yels mödik, ed äbelifof fikulis gretik ömik ad jäfidükön oni dönu.

„Esagol-li tiedi? Ö – no sevob dö atos, Si! odrinob tiedi ömik”. Ästeifülof ad seadön löikumo su bradastul, e posä ibetikof timülo dini, äsagof: „Votaflano, ba no. Danö! o löfäb!” Äflekof kapi, älogof da fenät äsif ästudof dinis us me senträtükäl gretik, täno äläükof: „Buükob ad spatön in gad; adel binos pötöfikün ad spatön, o löfäb! Te logolös plödio.”

El Patricia äseifof givülölo ed äyufof moti ad sekömön se bradastul kovenik, in kel älifädof timi muik ofa.

„Oplöpob soeliko, nenyufo,” äprotestof vom bäldik. „Jinos, das adelo stadob gudiko. E fümob, das spatil ogudükon sauni obik.”

„Prüdöl!” äunedof moti el Patricia äsä älüvof domi, e nevifiko älugolof föfio donü gadavegil ko fümet nemisevabik. Äläükof: „Takädolös sosus ofenikol, e no blibolös plödo tulunüpo.”

„Val ogudon,” mot älesiof ofi. „No favolös!”
El Patricia älielof nükömön ini cem matani.

V:37:2010

„O Geoff! egolof plödio dönu. Spelob, das val obinon gudik pro of.” El Geoff äkômom lü of e löföfiko äbradom jotis ofa. Äläükof: „Esagof dönu, das del binon pötöfikün ad spatön in gad.” Vög ofa äbinon däsperiälük.

El Geoff älemufükom kapi. „Ab sevobs dö saunastad ofa. Ästutof len koap nämik ela Geoff ed äfärmükof logis dü sekuns ömik. „Niludob, das omutobs stebedön gekömi ofik. No kanobs dunön mödikumosi.” Dü yels anik pasetik, mot ofik ivedof böladikum. Ivätälons mögi lasilöpa pro bäldikans, ab lemesed onas no äbinon saidik ad atos, i mot no äplidof atosi. („Nek osemofon obi se dom oba!”) E plüo bi son onas äbinon nen vob e daüt ästudof nog pö niver; seko ämutoy betikön flani finenik. Ab saunastad badikumöl mota no äfasilükon lifi onas. Te äkanons spelön, das lif no övedon tu fikulik lä of ün yels okömöl.

Fino mot nevifiko ägekömf; logod ofa äbinon fulü läb. Älogedof lü daüt e lüson, äsmililof fredo, ed äsagof: „Lestunabik! Vero dafredükob!” Ädonükof oki ini bradastul kovenik oka nevifiko, ägeklienof e kälöfiko ätenükof lögis oka. „Bleds, kels noidülons me vien,” äsagof drimäliko, „böds, kels tylpons, solalit, kel nüdranon vü bledem, noid cilas, kels pledons e kels lanäliko lobülavokädons nilo; sek atosa binon niläd püdik. Val gevon obe blesiri so mödiki. E bofikans olas, kikodo no spatols-li? Binos del mu pötöfik ad atos.” Änatemof ai nevifikumo, kel äsinifos, das äprimikof ad slipülön dönu.

Els Patricia e Geoff älülogons odi; poso älülogons lü top gedik zü kel ilogedons, ebo anu, vom i bäldik, kel äluspatof ko fikul gretik. Äbinons ni flors, ni bims sis plu kam yels deg. Igo yeb ifainikon ed iyilidon lo miot, sab e gagotem, köls kelas äbaiädons bai sil ai glumidik. Semanaedo flitöms militik äloveflitons; lenoid otas ätroivons seili ed ästörülons domis su stababumäds. Seki miotükama lardik, sturotadelodöpis venenöfik e katastrofis anik gretik züamöpa äsi zifanakrigi e gebi stäänik säbledemamedas e distöfikas vafas kiemik e bakteravikas lölöfiko ineküpedof mot ofa.

V:38:2010

„Böds,” ämürom el Geoff. „Cils pledöl. Solalit.”

„Sevol, das lifof ün paset,” äsagof el Patricia. „Logof valikosi äsä äbinon ün dels gudik pasetik. Dubo kanof lifön nen lienetikön.

„Niludob, das gidetol,” äsagom el Geoff. „E säkob obi: kis osavos-li obis de lienet?”

GREEN

Ekö fluks, flors, bleds, tuigs folsotik,
Ed **ekö** lad **oba**, kel flapon te pro ol.
No snapolös **oni** me nams tel vietik;
Binonsös **ole** legivot, keli plidol.

Lükö**mob** ga me dav nog petegöl,
Kel vien gö**da** flodon ta flom obik.
Fen **oba**, len futs **olik** takädöl
Odrimon dö **timüls** löfik pasetik,
Kel osätenidükos nu lani **okik**.

Sui vüm **yunik** **ola** kapi rölonös obik,
Nog **fulü** **tonod** kidas svidik de ol.
Takedükonös, id on, pos tep nämik,
E slipobös, bi ol it takädol.

(Paul Verlaine)

[Penet redakana.]

Redakan pidom vemo, das in nüm folid gaseda, no ebükom nemi lautana poedotas tel, kel binon hiel Paul Verlaine. Id emoädöm nemi lautana konota: „Päst Särenas,” sevabo: hiel Frank Roger. Fino, binos yel 131-id sis datüv Volapüka. Begob säkusadi!

V:39:2010

FLEN LEGUDIK

(fa hiel R. Midgley)

Dü yunüp oba, tröks äbinons mödadilo u blägiks, u brauniks.

Ûn yel seimik, ävilob visitön Deutäni ad lifädön us vigi bal. Ab trök oba, keli igebob mödo, äbinon fino vorik, seko äsludob ad remön tröki nulik.

Äsevob selidöpi legudik tö zif oba, in kel älaboy väloti gretik trökas alsotik. Köls pluamanuma otas äbinons u blägiks, u brauniks, ab atna ävilob remön nekösömikumosi. Pödü trökem äbinon trök, keli äplidob vemo. Köl ota äbinon yelovik. Äbinon trök vo solöfik. Äremob oni sunädo.

I famülans, i flens oba, sosus älogons tröki yelovik oba, äkofons obi mödo, sagölo: „Nen dot seimik oloegoy kömön oli fagao.”

Nu, tim ad tevön lü Deutän äkömon. Äpäkob dinis obik ini trök yelovik, ed ädetävob. Tö zif London ämutob yümädön ko tren votik. Ab ad kömön lü stajon, ätävob me distrenaveg. Äsä osevols osi, trens somik stopons mödikna. Ipladob tröki obik nilü trenayanil. Ven tren ästopon, e yanils ämaifikons, trök oba vo äbinon mu logädik. Pö stopöp semik, yanils ämaifikons dönu, e vomül äsumof tröki obik ed änexänof de tren. Lekläravifo äbunob se seadöp oba, ärönob jü vomül (kel nefasiliko äpolof tröki obik, bi äbinon mu vetik) ed äsagob ofe: „Trök at leduton obe!” Äflekof oki, sagölo: „O söl, pidob vemo!” ed ägegivof obe tröki.

Äbinob mu danöfik tröke yelovik oba, bi nen on, klotis, jukis oba – valikosi üperob.

TUVEDOT RÄTA

Sunädo äsevob eli Robert, bi pösods votik äbinofs voms! Fasilik, no-li?

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 6

YUNUL 2010

(Pads 41 jü 47)

O Volapükaf lens Valöpo!

Spikobs suvo dö pük „bevünetik.” Ab pro obs, is in Vesüdän, kis tefon-li vödi: „bevünetik?” Tefon-li netis vola? Lenö! Nets at binons lölöfiko in vesüd. Seko vöd „bevünetik” no binon saidiko kuratik in tef at. Sötobs kuratikumo sagön: „pük bevünetik netas vesüdik.”

Vol dalabon noe netis vesüdik, abi netis votik mödik, samo in lofüd, kela kuliv binon difik. Ömna, blufodobs ad cedön, das kuliv vesüdik binon veütikum ka kulivs votik, ab no gidetobs, bi kuliv länas votik binon mu veütik pro lödanef länas at, e no sötobs glömön osi.

Slopans pükas „bevünetik” ömik obas pleidülons dö vöds „bevünetik,” kelis dalabons, ab vöds somik suviküno dekömons de vuls grikänapükik u latinapükiks. Seko miedükons gretiko sinifi bevünetöfa verik.

In Lindän lurduv paspikon fa balions menas; lurduv i paspikon fa mens lemödik. Suemob, das dist cifik vü püks tel at binon jenöfo penamasit, voto binons ti äs pük bevünetik netas Lindänik. I sevobs, das Tsyinän dalabon püki, keli suemoy penäto, if no ai mudo. Kanobs verato sagön, das i pük at binon sot püka bevünetik love län mu veitik, ti kontinän. In pük vero bevünetik, i püks somik sötöns papladulön tä spikanef otas.

Ma nol oba, nek jünü eplöpon ad datuvön püki proporü püks cifik vola, noe Vesüdäna, abi Lofüdäna, nen spikön dö püks Sulüdäna e Nolüdäna. Utan, kel plöponöv ad datuvön püki somik binonöv datuvan püka bevünetikum, ka püks „bevünetik” adelik. Betikolsös oni.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VI:42:2010

DASTEIFS FINENIK TOPIK LINGLÄNA

Ün yel pasetik, zif Linglänik votik änu dugon papüramoni oka. Poun ela **Brixton** (zif nilü London) sökon sami ela **Totnes**, kel äprimon ad dabükön papüramoni lönik ün mätzul yela 2007, äsi zif **Lewes**, kel äprimon ad dunön otosi bü yel bal.

Geb bankazötas at binon sümik: tökoy bankazötis netik tä zöts topik, kelis kanoy gebön in selidöps e kafibötöps topik, äsi lä tedans votik topa, kels i binons kompenans ko disin ot. Tikamagot binon ad kuradükön lödanis (e visitanis) ad remön canis de büsids topik. Tedans ömik ogevons rabati patik ven mon topik pagebon. Ab filials detülaselidöpas no daloy ad kompenön ko disin at.

Tö zif Lewes (provina Sussex), cämanef lesagon, das disin eplöpon somödo, das ün yulul pounazöts pädabükons dönu, ko däsinots nulik, suämü pouns lul, deg e teldegs. Tedans baltumkildeg binons jenöfo limans disina, e mens ömik mu lanälikis sagons, das pelons remotis valik medü bankazöts topik.

El Brixton desinon ad dabükön bankazötis foldeg mil.

Ye alan no nog pesuädon dö disin nulik. Tedans it no vilons labön mödoti gretik bankazötas topik, bi banks no dalons ones pelön me mon topik. Ab zifans it cedons, das disin at ojonidon pro büsids topik.

Tamen jenöfots okömöl ojonons verati (u no) cedas somik.

Eküpetob, das mens labü mon plonons ai. Ab utanes, kels labons nosi, nos defon. (Ma Saludan John Vianney (1786-1859))

VI:43:2010

VOLAPÜK IN BEVÜRESOD

In Bevüresod, Volapük gudiko papladulon. Us dabinons vödabuks, tidodems, reideds, yegeds, peneds, jenöfo alsotikos, e valikos glato!

Enu edunob „lespati” da Bevüresod ad tuvön topis gudikün. Ekö lised nulik oba ko noets ömik, kelis eläükob:

www.yahoo.com/group/volapuk

Bo top gudikün. Dabinon ragiv legudik, in kel kanoy tuvön alsotikosi. Kanoy i juitön yelodis ömik gaseda: „Vög Volapük” yelas pasetik e Vödabuks baitimädik Vp – Linglänapük e Linglänapük – Vp i binons us.

volapue@yahoo.com.br

Äs top löpik pläämü vödabuks. Flens Brasilänik no nog edabükons vödabuki Vp – Portugänapükik

<http://personal.southern.edu/~caviness/Volapuk/>

Fulü alsotikos. I dabinon lised legudik topas votik tefü Volapük. Ob it evisitob „Volapeek,” keli etuvob legudiki.

<http://home.earthlink.net/~erilaz/>

Ekö top pro yunans. Binos i top soelik kölik kalieta legudik.

<http://web.onetel.net.uk/~rmidgley>

Top calöfik „Flenefa Bevünetik Volapüka”.

<http://vo.wikipedia.com/wiki.cgi?Volapuk>

Evisitob topi at pö naed balid. Mutob koefön, das dalabon mödikosi reidabik.

Pö tops balid e telid, kanoy noe reidön vödemis, abi dalilön ömikis medü el mp3. Atos binos gudik, bi kösömkoy pianiko ad suemön püki pespiköl.

Visitolsös topis at, begö! e letüvolsöd stunidoti nemü Volapük!

VI:44:2010

PÖDIO INI ATIM

(fa Frank Roger)

Dokan Thomas Whitford ädasuemom, das timül jenavik ilükömon. Älogedom vifo lü yufans in büdazänod*, ägrämom ini timacin ed äfärmükom yani. Adelo om e yufanef oma votafomomsöv jenavi; odunoms sperimänti balid nolavik tefü täv da tim. Jünü blufs* nen mens no iprodons sekis kotenüköl, ed äpleidom, das äbinom man balid, kel pivälom ad kompenön ko disein somik.

Änünatemom dibiko ed älüödükom tikodi. Lemödikna iplägom roti in sümädöm*, ab nu tim it ikömon. Medü cin nulädikün at, golomöv pödio e föfio da tim. Riskod äbinon mu smalik, äsä ijonons blufods mödik. Mu lezilo ädesirom ad primön.

Balido äleödükom büdömis* timacini ad dunön timatävili brefik, sevabo: jü minuts lul pödio ini paset. If valikos äbaiädon bai disein oma, sperimänt at no ödulon tulunüpo. Desin oma äbinon ad tävön ini paset ed ini fütür; öbllibom ai in büdömakäben, in kel blimem* öregistaron valikosi. Id äbinon fenätäl us ad lofön ome selogami; kosäd valik ko büdazänod öbinon nemögik jüs geköm oma ini presenatim.

Lit grünik äjonon, das ilükömon. Älülogom plödio; lad äpebis, ab äkanom logön te vagi blägik. Vifiko äkontrolom nunädis kaenik in jonülöm*, kels älesions, das nos ädabinon plödo. Atos äbinos no pespetöl.

Nepestöpädöl, el Whitford äleodükom бүдөмис timacina ad tävön jü yel bal ini paset. Ätuvom dönu, das ädabinos te vag plödo, kel pälesion fa nunäds* de senovöms*. Äjinos nemögik, das cin no gudiko äjäfidon. Ba kleilükam jenöfo äbinon, das nos ädabinon plödo, kiobisariko äjenos atos.

İsludom ad fövön sperimänti. Ätävom jü yels luldeg ini paset; tumyel, tumyels deg, ab alikna ädabinos te vag. Tän äprimom dili telid täva: jü minuts lul ini fütür, jü del bal, yel bal, yels deg. Süpo igo äsludom ad golön jü yels degmil ini fütür, ab vag blägik äläidulon ai.

VI:45:2010

El Whitford ädofalom ini stulil oka. Ats no äbinons seks, kelis yufanef oma äspeton, ab äkanom dunön nosi dö atos. Kleilükam utosa, kelosi itemunom (u kelosi no itemunom-li?), kis äbinon-li? Ba tim it jenöfikon tü timül jenota, e presen binon te notodot jenöfik balik. Seko ba paset dabinon te in memäls menefa, e fütüratim in tikod ota. Sekü atos, binos tikavik, das vag dabinon e bü, e pos presenatim. Letuvot somik proyekonöv liti nulik tefü nat tima, e ba, kodü atos, studs e methods nuliks sökonsöv. In tef at, sperimänt somik no ibinon vano.

Anu äblümom ad gekömön, ed äleodükom бүдөмис ad lükömön lü presen. Stebedölo imökom spikoti brefik pro yufanef, igo if no älabom nulodis gudik. Fulü bluv e dred, ätuvom, das i presenatim äbinon vag blägik. Klüliko atos äbinos nemögik. Ab stebedobsös bosilo. Fikul äbinon bo, das miedet oma „presenatima” äbinon tu nabik. If presenatim äbinon jenöfo te frak smalikün tima, kel jenöfikon ünü laidavilup* spada-tima, (ma blöf oma), täno no ömögös ad givön däti e düpi, igo jü minut bal. Äneodoy kleilükami mu kuratikün.

Ab tü düp kinik kuratik imogolom-li lü presen no dabinöl? E kleilükam kurata ota, liokuratiko omuton-li binön? Jü sekun bal-li? Jü tumdil sekuna bal-li? Ba säkäd omik äbinon, das no äkanom kleilükön saido kuratiko tikamagoti „presena,” seko no äkanom leodükön kuratikumo бүдөмис ad atos.

Ästeifülom ad rafinükön programi, ab no äkanom kotenükölo tuvön „presenatimi.” Timül at patik äjjonon ome lölöfiko nerivovik. Ästeifülom ai ad atos, bi no äbinos votikosi ad dunön, ab vifiko ädasuemom, das steifüls oma äbinons vano.

Lenatemölo lo neletians e nekotenükam, äbiegädom ed älogedom ai lü vag blägik.

„Neai sötoob elüvön preseni,” ädasuemom. Ab liedo nol at ikömon boso tu latiko. „E no kanob sagön, das sperimänt somik äbinon vano, bi jenöfo etüvob nati verik tima. Ekö reaf veütik pro füsüdan äs ob. Liedo no okanob dabükön tüvi oba, e seko no ogetob bläfodis e konstatis tefiks.”

VI:46:2010

Nefefo äjäfikom boso plu me stumem, ab poso äklemom leodükamis fädik oma.

„Perob timi obik is,” ätikom, ed älusmilom demü coged nepedesinöl.

VÖDS NEKÖSÖMIK

BLIMEM	equipment, Ausrüstung, appareils, equipos.
BLUF	test, Probe, essai, prueba.
BÜDAZÄNOD	control room, Befehlszentrale, salle de commande, sala de mando.
BÜDÖMS	controls, Aufsicht, commandes, mandos.
JONÜLÖM	monitor, moniteur.
LDAIDAVILUP	continuum
NUNÄDS	data, Daten, données, datos.
SENOVÖM	sensor, détecteur.
SÜMÄDÖM	simulator, simulateur.
VAG	void, Leere, vide, vacío.

STÄAT

Äbinob ga soelik näi vefs pö neit stelas.
Lefog nonik in sil; su mels nekom sailánafas.
Logs oba äblunons muiko ka vol jenöfa.
E fotils, e lubels, e nat lölik,
Äjinons säkön, me mür kofudik,
Vefis mela, filis sila.

E stels goldik, legions nenfinik
Medü vög laodik, me vög stilik
Äsagons, kronis donüköl fila,
E vefs blövik, kelis nos guveron, nos stöpon lesitas,
Laido äsagons, skömi flegölo vefäsömitas:
Binos God, binos God, Söl Vala!
(fa hiel Victor Hugo)

VI:47:2010

KONSÄLS FRUTIK PRO MENEF LÖLIK

(fa hiel Johann Martin Schleyer)

(Penet fa Redakan: Ma ceds ömik, konsäls at binons memabiks: fümiko demü völad menik onas, ed as notod tefü kalad ela Schleyer it. Dajonom programi südöfik, redakoviki me pük seimik, no binon dalabot te Volapüka okik. Ma tikäl oma äbinon dial kleilik ad födön püdi vü nets vola, ab nen dials peklänedöl. El Schleyer äbinom bügolan zötamas ela U.N.O. (= Noganükam Netas Pebalöl) e gitodas menik.

1. Menef lölik dasumonös: mafi, veti, moni ot; timaleodi, lonemi bevünetik ot; lafabi ot, yufapüki ot, potatarifis ot;
2. Lifi alik menik dalestimoyös;
3. Men alik dalestimonös votikanis, binonös plütik e flenöfik visü alikans;
4. Men nonik hetonös votikani, e neai hetonös oni kodü motivs relik, bi rel verik nonik kanon predön heti;
5. Men alik vobonös ma nämäd oka kopik e lanik;
6. Men alik labonös nulüdi saidik, klotemi, lödöpi;
7. Nebaläli vü nets büadonös fa volasenät bevünetik, fa mens mu nobiks, gidiks, snatiks e sapiks pefomöl.
8. Län nonik vola blibonös penefeilidöl;
9. Men nonik no tu mödo gaenätonös de alikan, u dämonös oni.
10. Kritan valik temunös tākādi sudelik pebüdüöl;
11. Slafi, duteti e träiti nemenik moukonsös da vol lölik;
12. Ta mijenotamögöds äsi tefü saunapripsips, gebädoyös medis bukäledik baik mögikün.

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 7

YULUL 2010

(Pads 49 jü 55)

O Volapükaf lens Valöpo!

Alikan obas sevon, das mon binon jenöfot lifa. Anikans dalabons moni mödik, votikans dalabons ti moni nonik. Fūmo mon binon mu veütik. Vobans vola pasetons yelis mödik ad getön moni saidik ad kanön nulüdön famüli, ad kanön juitön boso lifi. Anikans dalabons moni so mödiki, das no sevens kisi dunön ko on; votikans dalabons moni, kelis egetons dub jäfeds no ai loniks. Jenöfo mon pledon rouli veütik valöpo. Ko mon kanoy dunön mödikumosi, ka nen on.

Valikans sevens, das pük mekavik binonöv mu frutik ad balön menis vola. In tef at, püks mekavik valik dalabons deziri ot, sevabo: ad lofön püki oka ad pagebön as pük bevünetik. Ab ad propagidön püki seimik, mon mödik binon zesüdik. Nen mon mödik no kanoy jenöfo dunön mödikosi. Fümiko nets gretik, kels vilons lofön vole pükis netik okas ad pagebön as püks bevünetik, dalabons buädi, bi dalabons moni mödik ad dedietön vobe at.

Kosäd ko mens da vol binon disein püka bevünetik. I binon disein netas, kels vilons stäänükön fluni oka da vol. Nets somik lofons menes pötis gönik ad visitön onis, igo ad tuvön vobi lä ons ad lärnön püki netik.

Ab nets gretik no dalabons buädis valik. Püks onas paspikons te in dil bal (o dils ömik) vola, e no binons so fasiliko lärnoviks äs püks mekavik. Bi püks mekavik no labons buädis netas gretik, mäted binon mu fikulik, e sekü atos mödikans eklemos otis. Ye to fikuls gretik somik, püks mekavik eplöpons ad kosükön menis noe neta bal, abi menis netas difik da vol.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VII:50:2010

PÄNSION LÖLIKO NEKÖSÖMIK

Dokan Walker, profäoran büik nivera in Kanadän, äjuitom pänsioni, keli famül omik seimna idageton de reg Karl Telid Lingläna.

Ûn 1651 jibalan büröletanas omik, jiseman Lisabet Yates, älifof ko blods lul oka su länilabot in Linglän. Älifädof us dabini takedik ä balugiki, e fūmo mu leno äbetikof, das äjonidof ad savön lifi rega okik, e ad kompenikön dub atos duniko in jenotem lomäna oka.

Karl Telid äbinom fugik kodü Glöpöfakapans (Roundheads) sonemik: slopans hiela Cromwell nämädik, kel ivikodom omi pö lekomip nilü zif Worcester. Pöjutans omik äpöjutoms omi da reigän lölik, e somo äkömom ün göd semik süpiko len lödadom jiela Lisabet Yates. Jimastan doma pisüpädog vemo ad logön lo ok pösodi lifik it plina. Karl Telid äbegom ofe ad nedunön plütijonülis valik, e ad jonön ome sunädo klänedöpi, bi neflens omik ästeboms in züamöp nilikün.

El Lisabet, kel äbinof vom visedik, ädagetof sunädo tikodi gudik. In gad äbinon kvärabim gianagretik labü bledem plödakösömiko densitik. Utan, kel oklänedonöv oki in tuigs, fümiko uvedonöv nelogädik.

Reg no äzogilom lunüpo ed ägrämom vifiko bimi. Dü del lölik ämutom bleibön seidön löpo, ibä Glöpöfakapans ädasukoms domi, soäsä äkanoy spetön, jü in gulils e spadüls valiks ona. E pas tüi soar ämotevoms nensekiko. Reg nog ästebedom, jüs ivedos neit, täno äslifom donio ed ämoikom in dag. E suniko sagäd äspearikon da län, das isädrefidom lü Fransän.

Ab Karl Telid no äbinom nedanöfik. Ven latikumo, pos yels zül, äkömom dönu sui tron Linglänik, no iglömom benodanis okik. Älegivom ele Lisabet ed alane blodas lul ofa suämi yelik pounas luldeg, ko lonam, das legiv at öloveikon ad gerans gitöfik valik onsik.

E Dokan Walker frutidom dünöti, keli büröletans oma iduinons rege Lingläna.

VII:51:2010

FÖFIO U PÖDIO-LI?

Präpods **DEMÜ** e **TEFÜ** binons fomo mu sümiks, ab Volapükaf lens anik no sevons kuratiko disti sästantik vü ons.

Me vöds ömik, **DEMÜ** logon **PÖDIO**, samo:

1. Binom gretik demü bäldot oka (= Greted oma epluikon love yels mödik).
2. Pönidoms demü miduns okas (= Miduns somik ijenons bü yels ömik).
3. Fat pluom lä cils demü plak (= Bi elifom lunüpikumo).
4. Danob oli demü pened olik (= Pened ya pepenon e pesedon).

In sets löpik, „demü” jonon, das jenots tefik binons dil paseta; sekü atos, sagoy, das logon **PÖDIO**.

Votaflano, **TEFÜ** logon **FÖFIO**, samo:

1. Däspärof tefü desins oma (= Logof föfio, sevabo ini fütüratim).
2. Vestigoy fidoti tefü mödot juega (= Te pos vestig etuvoy mödoti juega).
3. Dotob tefü snat oma (= temunod cife, kel vilom sevön pötöfi lisitana).
4. No süädükobs tefü disins ola (Spikan vätälön plöpi okömöl).

In sets at, **TEFÜ** jonon, das jenots tefik binons dil fütüra; sekü atos, sagoy, das logon **FÖFIO**.

Too, if dabinon dot in tef at, kanoy gebön u **DEMÜ** u **TEFÜ**, samo:

1. Binom gretik demü/tefü bäldot oka
2. Dotob demü/tefü snat omik, e r.

Ven reidob yegedis in Volapük, süädükob, das no ai dasuemoy disti, suvo mu feinik, vü geb präpodos **DEMÜ** e **TEFÜ**, ab sötoy jenöfo penetön oni ad gudikumo dajonön kurati siäma verik präpodos tel at mu sümikas.

VII:52:2010

NÜDRAN DAGIK

(fa hiel Frank Roger)

Hiel Timothy ätovedom oki se stul kovenik oka e kälöfiko äzülogedom cemi. Bluvo äküpetom, das äbinos nog lölöfiko dagik. Sis dels ömik äbinos soiko ed ätuvom dini at saidiko töbiki.

Älemufükom kapi ed ätikom: „Dag nen dot semik föfio kömon ai plu ini cem oba.”

Ätikädöm balido, va sötom vokedön dauti oka ad jonön ofe stadi anuik, ab äsludom ad no dunön somikosi. Ai dönu isagof ome, das sötom binön danöfik, das äkanom lödön is su tead telid doma at bu näütön in lasilöp seimik. No plu äkanom lödön soaliko, e pötü dead matana bü yels ömik, pöt at pilofon ome, keli izepom mu vilöfo.

Ab äbinom danöfik ad labön röletanis, kels äkälons omi, ab kels no ösufälons „plonis stupädik” oma tefü säks, kels jenöfo no ädabinons.

Seko, sosis iküpedom nüdrani daga ini cem oka, ivälom ad no mäniotön osi daute. Äniludom, das ökanof blamön u vidikani defik, u magäli bisarik oma ad spearükön tikamagoti somik nesiämik.

Ed igo äfümom, das fädo ituvom bosu fefik, tädik. Sis tim küpeda oka, das cem ävedon ai dagikum, ipenetom progedi mageda ot.

Balido ästeifülom ad komipön ta on dub nikurb litas büikumo ka tü tim kösömik. Bi änikurbom litis plu ka balna, daut oma no äbinof kotenik kodü nespäl lektina – äbinons lektinakalots ad pelön, kels äbinons ya saidiko jeriks.

Ägegom lü stul oka in banacem, ab no büä ikontrolom stadi anuik. Si! dis bed e pato in guls, dag äkumon – dot nonik in tef at. E tops et, äbinons-li ponadaemods nüdrana tädik, kel ömoükon liti valik-li? E lio äkanom-li tadunön nüdrani ai progredöli somik?

„Mutob betikön osi,” äsagom oke, ed äseidom oki dönu.

VII:53:2010

Ägalikom brefüpo poso. „Eslipilob,” ädasuemom. Älogedom vifiko da fenät, ed äküpedom, das sil ävedon dagikum. Älülögedom rietalinaglokili oka ed älemufükom kapi. „Binos tu gölik ad neitikön,” ätikom. „Bos binon dobik is.” Cem äbinon tu, tu dagik timü at dela. „Mutob nikurbön litis büä val badikon tu mödo,” äsludom. Älöädöm se stul ed äpedom litakurbidömi, ab vano.

Ästeifülom dönu, ab dönu vano.

„Binos bo säkäd kaenik,” ätikom, steifülöl ai dönu ad leodükön tudredäli, kel äglofon vifiko ninü om. Oplaädob onu glutapiri et.” Glutapiris ömik resärfik ai ädalabom üfü ditret. Pos timüls ömik, isteifülom ad litükön cemi dönu, ab vano.

„Emutob sevön,” ädasuemom, das plaädöl glutapiri no saidonöv. Glutapir no äbinon defik. At fümiko tefon votikosi. Nämans daga eprimons tatakalebiti finik. Nüdranon äs taid nestopovik, ed obemastons fino valikosi. Suno lit obinon din paseta, ed okanob dunön nosi in tef at. Dag obemaston topi oba, ed oreigon nen taan.”

Äseifom ed ädosadom ini bradastul oka, lölöfiko däsperik, pevikedöl. Dag igaenon fasiliko.

„Fatül ola, lio stadom-li?” äsäkom hiel Ernest. „Etudredälom-li?”

„No cedob osi,” ägespikof jiel Cindy. Ibexänof tridemi ad logön vio fatül igeom tefü lektinirop brefik. No äyunikom, e suvo kondöt ömik äbinon bisarik ven nekösömikos äjenon.

„No cedob, das eküpetom bosu,” äfövof. „Ätuvob ömi, kel äslipom in bradastul in dag. Slipilom ai. E lenlabom solalünätis nog –

sis dels ömik anu. No sevob kikodo. Ma nol oba, logs oma no binons litisenöfiks.”

Äseilons, ed äbetikons säkädi bälda.

VII:54:2010

KADÄM VOLAPÜKA

Tü d. 1-id yunula, yela 2010.

O Volapükaf lens Valöpo!

Dü nelunüp Kadämans ejäfikoms me stud löminas jünü nen nems Volapükik, e fino ebaicedoms ko tradutods, kels pubons diso. Sekü atos, ats binons anu nems calöfik löminas tefik.

R. Midgley

Sekretan Kadäma Volapüka.

<u>LÖMIN</u>	<u>NEM LATINIK</u>	<u>MALATS</u>	<u>TAUMAVET</u>	<u>TAUMANUM</u>
TEKNETIN	technetium	Tc	98.0	43
PROMETIN	promethium	Pm	145.0	61
HAFNIN	hafnium	Hf	178.5	72
RENIN	rhenium	Re	186.2	75
POLONIN	polonium	Po	209.0	84

LASTATIN	astatium	At	210.0	85
FRANSIN	francium	Fr	223.0	87
LAKTININ	actinium	Ac	227.0	89
PROTAKTININ	protactinium	Pa	231.0	91
NEPTUNIN	neptunium	Np	237.0	93
PLUTONIN	plutonium	Pu	244.0	94
LAMERIKIN	americium	Am	243.0	95
KURIN	curium	Cm	247.0	96
BERKELIN	berkelium	Bk	247.0	97
KALIFORNIN	californium	Cf	251.0	98
LÄNSTÄNIN	einsteinium	Es	252.0	99
FERMIN	fermium	Fm	257.0	100
MENDELEVIN	mendelevium	Md	258.0	101
NOBELIN	nobelium	No	259.0	102
LAURENSIN	lawrencium	Lr	262.0	103
RUTERFORDIN	rutherfordium	Rf	267.0	104
DUBNIN	dubnium	Db	268.0	105
SIBORGIN	seaborgium	Sg	271.0	106
BORIN*	bohrium	Bh	270.0	107
HASIN	hassium	Hs	269.0	108
MÄTNERIN	meitnerium	Mt	278.0	109
DARMSTATIN	darmstadtium	Ds	281.0	110
*BOHRIN				

VII:55:2010

RÖNTGENIN	roentgenium	Rg	281.0	111
BALBALTELIN	ununbium	Uub	285.0	112
BALBALKILIN	ununtrium	Uut	286.0	113
BALBALFOLIN	ununquadium	Uuq	289.0	114
BALBALLULIN	ununpentium	Uup	289.0	115
BALBALMÄLIN	ununhexium	Uuh	293.0	116
BALBALVELIN	ununseptium	Uus	294.0	117
BALBALJÖLIN	ununoctiumu	Uuo	294.0	118

PRO JIEL HELEN

Ven obinol jibäldan, soaro, lo litil kandela,
 Nilü filöp seadöl, jü fin fadispulölo,
 Poedi obik kanitöl, lestuno sagölo:
 Älezelom obi hiel Ronsard tü tim jöna oba.

Tän jidünani semik no olabol, nulodi ya lilöli,
 Pos vob lunik, ya lafa-slipülik,
 Galikof süpo, lilü nem obik,
 Ko lelob nendeadöfik nemi ola no benedöli.

Obinob ya dis tail, e, fantum nenbomik,
 Otakädob jadü mirts vamülik,
 In lom ola obinol bäldikan biegit,

Lepidöl löfi oba, nestümi pleidik.
 Lifolös! No stebedolös timi odelik,
 Nu konletolös rosadis lifa adelik,

If kredol obi...
(Pierre de Ronsard)

VERAT SÄSANTIK

Nilādan obsik no ai binon utan, kel belōdon domi nāi obs, ab utan, kel yufon obis timū neod gretikūn obas.

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 8

GUSTUL 2010

(Pads 57 jü 63)

O Volapükans Valöpo!

Gustul binon mul pro vakenans. Stom gudik, neits litikum, ledesir ad dunön dinis difik dü brefüp kodons mödikans ad päkön trökis e ad lifädön ventüris nulik.

Mens alik neodons vakeni, e kikodo-li?

Balido, vaken binon cein de rot kösömik. Ömikans sagon: No labob moni saidik ad pelön vakeni. In tef at, matans ko famül tuvons flani finenik fikuliki. Yunans, votaflano, tävons valöpio, bi no labons gididis somik. Do yunans tävons suvo lü tops fagoseatik vola, no cedobsös, das atos binon zesüdik ad vaken gudik. Cedoy tusuvo, das vaken gudik sekidon de mon mödik, ab atos no binon ai so, pato pro matans ko famül. Dü yels büik, sevob, das äspäloy moni nemödik alvigiko ad pelön vakeni dü hitüp. Cils koslogons vakeni alyeliko, e binon pöti gönik ad juitön vakeni famülik neglömovik.

Telido, vaken binon tim livüpa; dü tim gretikün yela, mots mutofs kvisinön fidädis e lekluinön domi; fats binoms in voböp, cils binons in jul, ab dü brefüp alyeliko no neodoy dunön dinis somik – kanoy juitön oki!

Kilido, ekö pöti legudik ad kolkömön menis votik e ad kosädön ko ons, e pato pro obs, kels nitedälobs dö pük(s) bevünetik, dabinons kongreds e kobikams alsotik. Sperantapük labon kongredi gretik alyeliko äsi el Ido ed el Interlingua, kels jenöfikons kolkömis smalikum. Ed ifü no kanoy spikön pükis at, dabinons ai tidodems us pro primölan. Neläbiko Volapük no plu labon kongredis äs dü yels büik, ab seimüpo ün fütür...kin sevon-li, va pöt gönik somik okömon dönu, u no?

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VIII:58:2010

FILOSOP – KIS BINON-LI?

(Fa hiel Charles Perelman)

Filosop – kis binon-li? Säk at meriton xami kälöfik.

Bü gespikön säki, obinos frutik ad balido säkön: Kisi büocedon säk at? Steifülobs-li ad sukön pläni vöda „filosop”? Pläni kisotik spetobs-li? Obinos-li bepenam jenöfa, keli vöd sinifon, u kleilükam geba pükik ünü züäd e timäd pemiedükumöls-li?

Is osteifülobs ad gespikön säki: Ma sinifs kinik egeboy vödi „filosop” pos nüdüg ota in Grikänapük? Klülabiko edaglofon sinif love tumyels, e filosof alik rigik egivon ote sinifi ma neods lönik.

Vöd „filosop” bo pägebon balido fa hiel Pitagor (tumyel mälid pos Kristus), kel älesagom: Sap binon kaliet godik; sevabo: desir obas ad nolön binon sek löfa sapa (sevabo: filosofio). Tikamagot somik pämoton sekü löf sapa. Sapan in Grikän äbinoms utans, kels äbinoms tugiks kodü sap okas; utans, lä kels dabinon liud vü sap teorik e seks, kels defluons de on. Tikamagot somik sapa, kel dugon tuge, binon bal dilas sästantik tika Grikänik, kel olabon fluni veütik tefü tik vesüdik.

Filosop taädon de prim ko rel e ko jenav. Taädon ko rel, bi, pla slopön lejoni vönaoloveik in züäd oka, filosof sukön ad stitön ito teorodasiti, keli oslopoy. I taädon ko jenav, as nems balugik jenotas, bi filosof dajonon oki, de prim, kuratiko, sukölo kodis e suemi.

Penetobsös, das de prim, e güä geb anuik obas, filosof no ädistidon de nolav.

Te äbinos in tumyel lulid, das nolavs balid, nolavs matematik, evedons sistem itreigik; igo anu vöd Grikänapükik „matemat” sinifon otüpo i nolavis valemik äsi nolavi matematik.

Lü geomet e kalkulav, pebevoböl de prim, suno eläükoy stelavi e baitonavi, kels steifülons ad plänön (danü tefs matematik) mufi stelas e musigi it. Plä nolavs fa matemat pelanöl, okömons

nolamapatöf literatavik flunü sofistans tumyela lulid; gramat, spiköfav e tikav, tefädiko as stud:

1) pükeda verätik; 2) skilas tefü süad; 3) medas dajonüla pedatiköl.

Nolamapatöfs vel, kelis änu epatobs, vönädo pädesinons ad preparam studa filosofa, ed ofümetons ünü Zänodatimäd noganükami niveras balid. Jenöfo flanü fakultets godava, gitava e sanava, fakultet filosofik okeninükon löletis preparik tida filosofa, sevabo: els trivium e kvadrivium. El trivium okeninükon nolamapatöfis literatavik (gramat, spiköfav e tikav); el kvadrivium okeninükon nolamapatöfis matematik (kalkulav, geomet, stelav e baitonav). Nolavs natik binons dil filosofa. Seko, ya dü tumyel degvelid, lautot stabik fa hiel Isaac Newton, in kel jonülom loni vetädanäma valemik, patiädon: Prinsips Matematik Filosofa Natik.

Te de tumyel degvelid nolavs natik progedöfiko evedons nolamapatöfs itreigik; füsüdav ko el Galileo, kiemav ko el Lavoisier, planav ko el Lineo, biolog ko els Darwin e Claude Bernard, lanav sperimäntik ko el Wundt. Stud magedas sogädik, kelis el Comte ävilom patön as nolav itreigik nemü „sogädav,” esteifülön aiplu ad fagükön oki de filosof medü methods statitik. Danü matematans äs els Boole, Morgan, Schröder, Frege, Peano, Whitehead e Russell, keblünots okas evotöfons tikavi ini nolav daglofa matematik.

Dit at progedöfik nolavas lönik de mat komunik (filosop) ätikodükon, tüi yel 1830, filosofane Auguste Comte, hüpoteti siädimik dö daglof nola menik. Ma om, tik menik ädaglofon saidiko sekaliegiko me stadäds kil, sevabo: godav, metafüd e jonid. Dü stadäd godavik, mens sukons ad plänön magedis medamü vüköm

godas difik; dü stadäd metafüdik sukons ad jonülön nämis koulitik alsotik; dü stadäd jonidik, kel binon stadäd nolavik, mens kotenükons okis ad penetön jenöfotis äsi liudis, kels dabinsons vü ons. Ma leced at, filosof dajonon oki as stadäd tika menas, kel reivon ai, äsä pireivon stadädi relöfik.

([Reti kanoy reidön su pad 62](#))

DA KAPIT FINIK

(*fa Frank Roger*)

Hiel Felipe äzülogom kläno zü ok. Mens te aniks äbinons in süts, äsä ispelom osi. Äbinos dagik; vien koldik älebladon, ed älereinos vüo – del dialik pro disin oma. Fädöt letüva ti no ädabinson. Äfümom, das valikos öbinon gudik.

Ädotirom häti okik sui logs nogna, ed ägolom vifo ini bobädategöp. Is äbinons mens nemödik, pato hiyunans, kels äjäfoms lölöfiko me pledadins leättronik, e kels no äküpälükoms omi. Äpaudom dü timüls ömik ad lönedükön oke züamöpi at bisarik: litems kölas dagik virüköl, flägrülöl; tonods nevitataköl – leval, kö kaot e magiv kaenava nulädik pänüfärmükons in komip dulik, e kö mens äbinons te dilils nen sinif semik – lutofs keliedabik mida, bluda, kels päläükons feracanes glimik, äsif ästeifülons däsperiko ad balatön ko metal e plastik, ad stitön bidi nulik lifa, ad klemön geroti stabik onas.

Lögis oka imütom golön dönu. Ma flen oma, hiel Jacques, buigs „patik” äbinons pödo. No binonsöv fikuls semik. Nek äbesäkon nosi is if peloy moni gudik. Pödo äbinon jenöfo man po bötatab. El Felipe ägolom lü om, äkögölom, ed äsagom me vög lafamüatik: „Plidoböv patädi „patik,” el „B.” Äsä isagom el Jacques, logod mana löliko no äfäkikon. No igo älogedom lü om.

„Foldeglul,” äsagon vög grobik. Lips mana töbo imufons, äsif vöds leättroniko piregistarons, ed ipedom gnobi: „pledön.” El Felipe ätuvom moni, ed ästebedom.

„Usiö!” äsagom man, kel äjonon ome lüodi detik. „Nügololös, välolös buigi nüm vel e färmükolös yanili. Pos minuts lul mutol lüvön da yanil pödik.

„If opölikol, omutol pelön nog teldeglulis.”

El Felipe änutom. No põlikomöv: no ävilom pelön nog teldeglulis. Ägolom lü top, keli man ijonom ome. Ünü timüls ömik yanil äpubon, kö üfümom, das ibinon nünömapled. Bo holografikos-li?

VIII:61:2010

Bo si! Binonöv legudik ad klänedön mödikosi. Änügolom, ed äbinom in luyal nabik, lulitik. Ekö buig nüm vel. Vifiko änüpedom oki ninio, äfärmükom yanili, ed äseidom oki su stul – no äbinons möbs votik us. Äbinos dagik e nabik. Älogetom foi ok, ab bi äbinos nog ledagik votaflanü glät ballüodik, ädabinos te ledag lölöfik.

Äsä änikurboy liti votaflanü gläta, peb oma ävifikumon, e nams süpo äluimikons. Lad oma äprimom ad pebön äsif ävilom bunön se blötabomem. El Felipe äläkom lipis oka. Votaflanü glät ballüodik (Gode dani!) äbinon te püpiti ko stul. Ästöpom natemi oka sosus man änikömom ini spad smalik at ko penädasakäd. Tän ämaifükom oni, ed ädasukom da ninäd. El Felipe no nog äkanom logön ninädi ota.

Ekö! Löliko pebluvüköl, nams kobopepedöl, e glüet len siem it stula, äsif kanomöv falön glunio tü tim seimik, älogom, das man äsumom buki (buki jenöfik padas papürik labü vöds pebüköl su ons, kelis äflekome namo; lienis vödema krütiko vestigölis), äbiegom, ed äprimom ad reidön oni – lesi! reidön oni!! Sosus ireidom padi bal, ko mufül vifik rieta äprimom ad reidön padi nog bali; äreidom nenstopo. Din stunik! Äbinon-li vo buk jenöfik? Kikodo ädabinon-li nog? Alan äsevon, das calals de Nunaministeröp äbinoms nenmiseriks. Äbinos fikulik ad fomälön atosi. Ämögös-li ba, das sagäds äbinons veratiks tefü mufs tatiriskädüköl at, me kels buks jenöfik se pasetatim pägaledons, päreidons ed äziikons? E ninäd bukas somik, kis äbinon-li? Kisi äreidons mens at? Tikamagots kisik änüdranon-li ini kaps onas? Tikod somik ädremükon omi.

Ätikom, das äbinon ba käfed holografik. Ab no! Lüloged somik no ökanoy logön a foldeglul teik. Atos muton binön jenöfik. Lejenöf! El Felipe äslugom. „Sülö! el Jacques ägidetom! Nekredovik!! Buks!!! Dabinons nog – u nemuiko bal otas. Ab no sinifos-li atos, das...?”

Man votaflanü glät äfärmükom buki, äninükom oni ini penädasakäd oka, ed älüvom buigi. Lit päsekurbon. „He!” ätikom el Felipe, „atos no edulon dü minuts lul!” Ab kleiliko nek äbinon us ad lilön ploni oma – no nen koefön utosi, kelosi idunom. Ab nemuiko ilogom mani, kel äreidom buki. No nog äkanom kredön osi. Äneodom timi mödikum ad dasuemön osi. Älöädome de stul, älüvom buigi ed ävifikumom plödio dönu. Äspelom, das nek ülogon omi gevegü lom.

VIII:62:2010

Äsludom ad plänön matane, das ibinos pledi stunabik „jenöfa säsantik”. Ipreparom pläni lölöfik; igo idönuom pläni at büo ko el Jacques. Nek tüvonöv, das igolom lü logedadajonäd talonik somik.

„Sülö!” ätikom, äsä igolom ve süt dagik, ed äsevedom reini, kel ädofalon sui om.

„Sülö! Neit kion!! Neai oglömob oni!!

VÖDS NEKÖSÖMIK

BALLÜODIK	Einweg-, one-way, à sens unique
BOBÄDATEGÖP	Arkade, arcade, galerie marchande
BUIG	Kabine, cubicle, cabine
FERACANS	Eisenwaren, hardware, quincaillerie
FLÄGRÜLÖL	flimmernd, flickering, vacillant
HOLOGRAF	Holograph, olographe
JENÖF SÄSANTIK	Virtual reality, réalité virtuelle
LOGEDADAJONÄD	Guckkasten, peep-show, visionneuse
NEVITATAKÖL	Nervenaufreibend, nerve-racking, angoissant
TATIRISKÄDÜKÖL	Staatsgefährdend, subversive, subversif

FILOSOP – KIS BINON-LI? (FINOT)

Ifi binos nenoamovik, das dilet ela Comte gidon tefü räyuns nola, kö, jenöfo, tuvedots nolavik eplaädons suemodis relöfik u filosofikis, mödikos defos nogna, dat lölot säkädas, kelis mens mutons tuvedön, kanons jenöfo patuvedön te medü sperimänts u metods pedütülöl.

Studi, no tefü utos, kel dabinos, ab tefü utos, kel muton dabinön, tefü utos, kel völados mödikumosi, tefü utos, kel binon buikumik, tefü utos, kel sötön fümetön välotis e dunotis obas, kanoy konfidön metodes nolavik te ven bejäfoy säkädis te teorikis. Ab binobs fagü zeil somik. Noe tuvedot säkädas stabik obas no sekidon de nolav e kaenav, abi hüpotet, das, prinsipo, filosof it kanonöv pomoukön – ed atos binos lenos plu ka hüpotet filosofik!

VIII:63:2010

GUSTULANEIT

Bi böd fota flitilon, dönu kaniton ko vim,
Su tui**g**, kö nögs ona pebreikons ya in näst;
Bi flor felas lafa-maif**ik** nu tü delap**rim**,
Logöl flori vot**ik** maif**ik** su yeböpas**im**,
Klienon nenmüro e falon neito ko jäst.

Bi dibü lefots, dis nufs gr**ünik**, bimi dead**ik**
Lieloy ai nen dub seim**ik** ve veg frakatön;
E bi lovegoloy love nat nedeädöf**ik**,
Mens lev**i**! no ekanons tuvön nolavi dul**ik**,
Te ad beigolön ai, e ad ai glö**mön**,

Bi, ninükamü klifs, val opüf**ikon**, o lied!
Bi odeadon val soaro, dönuliföl odelo;
Bi sasen e krig binons verato j**ied**,
Bi su sepül glofon se tailam**ied**
Dilil yeba salud**ik**, obes givöl bodi adelo.

O Musof! sinif kion dabinon deado u lifo?
Löfob, e vilob paelikön; löfob e vilob sufön;
Löfob, e tökü kid givob letäleni oba vifo;
Löfob, e vilob senön su cüg nepinäd**ik**, tifo
Flumön foni, keli neai okanoy vo sigükön.

Löfob, e ya vilob e fred**i**, e trögi kanitön,
Plaki lienet**ik** oba, e liedis baldel**ik**,
E vilob konön, e nenstopo dönuön,
Das do ipromob nen jilöfan ad lifön,
Id epromob ad lifön, deadön pro löf soel**ik**.

Mojedolös fo valans pleidäli, kel lufidon oli lem**u**,
Ladi pesvelöl me biedäl, kel, cedü ol, ya efinid**on**.
Löfolös e dönupemotol; vedolös flor, dat florolös on**u**,
Posä mödiko esufoy, mutoy laidiko sufön dönu;
Mutoy löfön nenstopo; posä elöfoy, löf löfe yilid**on**.
(fa hiel Alfred-de-Musset)

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 9

SETUL 2010

(Pads 65 jü 72)

O Volapükaf lens Valöpo!

Suno juls oprimons yeli kadämik nulik. Pösods mödik ovisitons lärnodis alsotik ad dunön kisi-li? Ad lärnön, klülabiko! Ab ad lärnön kisi-li? Ad reidön, ad penön, ad kalkulön. Ed osaidos-li atos?

Dugäl verik binädon me daglof pösoda lölöfik, sevabo: 1) koapik; 2) tikälik; 3) lanöfik.

Dil koapik binon mu veütik, bi lifobs in züamöp stöfik. Ab plä atos, dalabobs legivoti tikäla, e kanobs i tikön. Lätiko, labobs dili lanöfik. No sevobs mödikosi tefü dil at, ab nemödikans gebons oni, bi dub neküpäl ti eglömons legivoti somik. Ab pösod lölöfik sevon ad gebön dilis kil at sagato e netuiko. Pösod, kel pareigon fa dil bal no binon lölöfik, bi leigavet pösoda somik binon döfik.

Dil koapik tefon koapi e dunodis ota. Samo, lif nimas e näsäkas binon löliko koapik. Ab binobs plu ka nims e näsäks. Too dabinons pösods, kels jäfikons cifo me koap. Danöfo binons nemödiks, bi mens mödikün i gebons dili tikälik okas: betikons dinis, studons, labons lifi täläktik. Tefü dil lanöfik, nemödikans jenöfo sevidons oni. Neai tikons dö lif geilikum, dö tikamagots sublimik, dö rig lifa it; vögi ninik, kel geidon obis da lif, no lilons.

Dugäl verik no jäfon me dil te bal dilas at, ab zeilon ad sevädükön tidäbi tefü dabin dilas nog telas. Sosus sevoy dö dabin otas, kanoy steifülön ad gebön onis ad fomön pösodi lölöfik, sevabo: ad dakipön baitoni vü ons ma veüt alik otas. Ekö vobod, kel anikna dulon dü yels mödik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IX:66:2010

NUNS VEÜTIK DE CIFAL

O Volapükaf lens!

Ekö nuns veütik dö bukem privatik ela Johann Martin Schleyer, kelis el Reinhard Hauptental esedom gasede Sperantapükik tiädü: La Ondo de Esperanto (Vef Sperantapüka), nüm 7 (yulula atyelik) pad degvel. Ekö tradutod yege da:

BUKEM ELA SCHLEYER PESAVÖL

Bal fikulas tefü laut lifibepena nolakik dö el Zamenhof binon, das defon mater stabü doküms, sevabo: spodem veütik, no te bü Sperantapük it, ab peneds valik pigetöl, äsi bukem privatik oma, kel dälon kludis, pato tefü reideds oma dö ledin yudik.

Kodü atos, binos milagil, das ti yels tum pos dead oma, bukem privatik ela Johann Martin Schleyer (1831 – 1912) pesavon.

Primü yels 1920-id, bukemi at ädesumom volapükan Jveizänik, el Jakob Sprenger (1872 – 1951); bukem, keli ifrutidom patiko el Johann Schmidt (1895 – 1977). Poso bukem atana päselon distöpio: ele CDELI (Centre de Documentation et d'Étude sur la Langue Internationale = Zänabür dokümas e studas dö pük bevünetik); ele IEMW (Internacia Esperanto-Muzeo de Wien = Mused bevünetik Sperantapüka zifa Wien); dispenädane, e dustodane Hanns Martin Schleyer (1915 – 1977), kel äbinom runef kultana e viktim jeikimanas Deutänik.

Pos dead ela Sprenger, Hanns äremom bukemi lölik de daut oma primü yels 1959-id.

Dü yeldeggs Hanns ägaledom oni in dom okik tö zif Stuttgart. Pos dead jiviudana oka, ün yel 2008, sons ämutoms vagükön domi palas oksik, ed ikosikoms dispenädani, bi äsevoms dö duns omik tefü el Prelato-Schleyer Komitato (= Komitet tefü saludükam kultana Schleyer).

Tü febul yela 2010 bukem pädesumom de Stuttgart e päveigon lü Malaucène, kö nu peregistaron diseinü bukalised fütürik.

Jenons vüträitis ko bal se bukems veütikün Deutänik, dat bukem ela Schleyer blibonös äs *corpus separatum* ad dünön pro vestigams fütürik. Bukem ninädon, plä lautots pükavik, godavik e diläds votik nolava, i delabukis teldegkil ela Schleyer de 1863 jü 1912, kelas püb in kopied binonöv vo vobod fikulikün pro bevüpükavans.

COGS MATÖFIK

Flen:	Kikodo ematikol-li ko man at? Äbinom-li lelöfan lifa olik?
Jimatan:	No, lemonem oma äbinon lelöf lifa obik!
Jipul:	Vilob matikön ko man famik, jönik.
Vom:	No komandob atosi.
Jipul:	E kikodo-li?
Vom:	Matan obik äbinom somikan – ävilom labön te stunidani!

[VÖDS NEKÖSÖMIK.]

Ekö vöds ömik nekösömik, kels pubons in konot sököl fa hiel Frank Roger:

BIT	process, processus, proceß
CÖNGUL	jungle, Dschungel
FÖFAKEDOT	vanguard, avant-garde, Vorhut
GOD GALEDOMÖS!	God forbid! À Dieu ne plaise! (Gott) bewahre!
HED	ivy, lierre, Efeu
KRUGIKÖN	to meander, serpenter, (sich) schlängeln
MÜRÖL	rippling, ondulant, riffelnd
NÜLIMÜKÖN	to integrate, intégrer, integrieren
PENEVUNÖL	unscathed, indemne, unversehrt
PÖLAFOMÄLAM	hallucination, Sinnestäuschung
TATAKALEBIT	offensive, offensif, Angriff
TUGEÜKÖN	to overreact, réagir (de manière exagérée), zu heftig reagieren
VÜGOLÖN (VÜ)	to interfere (with), s'ingérer, dazwischentreten

NAT REIGON

(fa hiel Frank Roger)

„Ö ziom Philip, logotol vero legudik. Lio jenöfo stadol-li anu?“

No ilogob hieli Philip sis dead ziana Alice bü lafayel, bi ibinob in foginän ad pladulön kompenäti oba.

„Stadob gudiko,“ ägespikom. „Äbinons primo timüls fikulik; äsenob, das dom äbinon so vagik, so koldik, ab äplöpob fino ad bemastön säkädis et. Lif mufon föfio, no-li? No favolös tefü ob. Olödob is soaliko nen fikul. Vilol-li drinön tiedi u kafí?“

„Tied obinon gudik pro ob, danö!“

„Oblümükob oni sunädo. Golobsös plödio ini gadapiadil. Adelo stom binon vero jönik.“

„Tikamagot legudik!“

Ünü timüls ömik äseadobs in gadapiadil, äslüfobs tiedi vamik obas ed äbespikobs dinis distöfik. Sosis spikot obas ifinikon, älöadob de stul obik ad dalogön gadi, keli zian Alice ikälof lelöfiko; gadikäl pro of äbinon lekan mu patik, e fino ivotöfof gadi ini bijutem florabetas, bims e

bimüls alstotiks. Neai oglömob naedis mödik, ven äpledob us as cil; äyagob pabis, äkonletob podis pefalöl in yeb, u te ägolob pejänälölo da magif mödakölik e smel jönik liegik.

As magod gada cilüpa obik änelogädikon, ed äsevedikob publi anuik gada, äpladob bovüli obi sui tab, e zogölo ädunob, pestunölo ä nekredoviko, stepis ömik föfio. Spel oba fibik, das älogob magälodi, põlafomälami u põlacedi logik, äbinon dobik.

Ö ziom Philip,“ ästötob, „kis in vol veitik ejenon-li in gad?“

Äjonob ome yebi, kel iglofon jü kiens oba, e mikebs, kels ipubons valöpo, e kels ämätedons ko yeb; suvo äbinons geilikums ka yeb it – föfakedot milita nestopovik luplanema, kel äkonkeron vali fo on.

IX:69:2010

Florabets kölas alstotik, kels büo pikälons ko löf gretik, piluslugons lölöfiko fa letaid grünik at, kel ätatakön gadi; te bims e bimüls äpubons äs nisuls love stags kledöl e müröls.

De flan votik, hed e plans grämöl iprimons tatakalebiti; spel nemödik äreton, das bims e bimüls ökanons skeapön penevunölo. Do fluk otas änidon ai põ sol latik hitüpa, lekomipi ta tutatak telflanik no ökanons gaenön.

Gad jenöfo ivedon cöngul smalik, kö nämepps äteafons fibepis põ lekomip laidik ad bemastön valikosi. Sunädo äsuemob, das mög no plu dabimon ad golön lindifiko is; ad konletön podis e pärsigis; ad sätenidükön obi dis bledem bima mayedik.

„Nat muton gaenön,“ ziom Philip ägespikom fino. „Gadam binon mod ad tupön biti nomik nata, no-li? Binon steifül tanatik menefa ad suseitön ledesiri lienetik ona ad бүдön nati it. Pos dead ziana olik, äsludob ad konfidön valikosi nate; fiedob oni lölöfiko ad leodükön vali ma methods peblöföl.“

„Ab, ziom Philip, gad vedon ai kaotikum!“ äprotestob. „Bü nelunüp obinon cöngul. Flukabims onepubons dis plans grämöl, flors no plu odabinons, jön brekovik valik pedeimon!“

„O Jonathan, ekö nat, kel jäfidon ai. Atos pladulon cedi oba kuratiko: sevabo ad finükön ledesiri obas ad бүдön nati, ad suseitön cedis okiälik e dialis drolik obas su nat it. No sötobs üfo sludön, kis lailifon, u no. E zuo, kis binon-li jön verätik? No tuvobs-li jöni in nämed, in lailif levikodik, in fäg ad lüdön, e ad nülümükön lölöfiko ini sogäd zü obs? Utos, kisi dunol, o Jonathan löfik, binos ad gönön fibikanis e nelönedanis. No dasevol-li põli stabik tika olik?“

„O ziom Philip,“ äsagob, põ steifül däsperik ad klilükön täläkti oma, „sue mob gudiko, das labol ni timi saidik, ni desiri ad vobön in gad, ab kikodo no dünükol-li gadani ad kälön oni? Fümiko no omutol pelön moni mödik ad atos, e säkäd ola no plu dabimon...e gad posavon!“

„Ab no esuemol obi kuratiko, o Jonathan. No tefon timi, u moni; tefon filosopi.“

IX:70:2010

Äbespikobs dinis votik dü tim nelunik, ab bi ziom Philip no ävilom dalilön blöfädi obik, ed äb libom fümädo põ ced omik, das gad älabon igo gitäti ad nexänön ini stad cöngula smalik, äsludob fino ad bespikön dinis votik, ed ävitob dinis somik, kels bo ükanons (God galedomös obis!) kodön bespiki hitik, e primön zani.

Tü soar ot, posä ikrugikon spikot obsik vü sökod dinas boso neskänikas, ziom Philip äkvisinom fidädi pro bofikans obas, keli äjuitobs kobo. Poso ägolobs ini sälun, ed ädrinobs us väreti konyaka.

Ziom Philip äprimikom ad spikön dö zian Alice, dö tims gudik, kelis älifädons kobo, dö tim pasetik cilüpa obik ed ut bloda obik; äsäkom obi dö karier oba, dö diseins fütürük oba, dö benolab famülanas retik, e va ädesinob ad visitön onis.

Süpo äropom säki, keli no nog ifinükom, ädoseitom väreti omik, ed äfronükom flomi.

„Kis binos-li? o ziom!“

„Senälob boso misaunik,“ äsagom me vög sofik. „Seni bisarik senälob is...Vög oma pianiko ästilon, ed äjonom obe blöti oka.“

„No favolös, fümob, das sen at omogolon pos nelunüp,” äsagob ad kuradükön omi. No tudredolös – klienolös pödio e natemolös dibiko. Nu, dalob-li yufön oli?

Älemufükom kapi noiko, ab pos nelunüp ämufükom nami oka, äsif äbinon töbid gianagretik, kel ävagükon retilis nämeda omik. Äsagom: „Badikon ai, o Jonathan, sötöl bo sukön sanani. No plidob osi. Kanon binön boso fefik.”

Älöädob se stul oba, ed ästeifülob ad tuvön telefoni. Kis ikodon-li atosi? Fid ibinon gudik; fidäd no ibinon tu mödik. Ba drineds-li? Ab ziom Philip te islürfom tofo konyaki oka.

IX:71:2010

Fädo ätugeükom-li tefü sen nendämik, ed äspelom-li, ifi su nivod nesevälöfik, ad galükön kesenäli oba? U...tikamagot iflapon obi ebo anu.

„Ab flanü votik, bo no sötob sukön sanani,” äsagob, ed äseidob obi dönu. „No esagol-li, das nat muton gaenön ai? No obinos-li lölöfiko ta filosof olik ad sukön sanani e ad suseitön cedis okiälük obas su nat? No obinos-li nedalestimik flanü ob, ad vügolön vü lebit natik e lekred ola?

Dü timül äseilom. I

„Sülö! o Jonathan! fino äsagom ziom Philip me vög drediälük. „No jenöfo cedol somo. E labob senäli fümik, das din vedon ai badikum. Senälob äsif kanob svenön ün timül alseimik. Kredolös obi – cedob, das bos fefik ejenon. Nu, vilol-li, begö!...

„O ziom Philip,” äprotestob, „no kanol niludön, das sötob gönön fibanis e nelönedanis!

„Sülö! o Jonathan! Kisi odunol-li if odeadob is? Betikolös dini, o yunan! Vög zioma Philip äbinon däsperik anu.

„O ziom Philip, kim binob-li ad sludön va seiman sötönöv lailifön, u no? No sötoböv-li klemön neodi obik ad reigön nati, e buikumo ad leadön lailifön utanis, kels binons nämikis? Älogedob lü ziom Philip ed äküpetob, das küpädik ipaelikom, e das däsper verik pälogädikon valöpo su logod oma.

„O Jonathan! äsagom me vög töbo lilovik; äbinos yufilebeg oma lätik tü timül deada – nemuiko ägivom obe magädi somik. Äsä älöädob se stul obik, älogob, das lif e köl igekömons ini logs e logod omik.

Äsagob: „No jäfikolös me atos, o ziom! Osukob sanani sunädo.” Vifiko ägolob ini luyal, bi imemob fino, das telefon binon us; ab büä äsegolob se cem, äflekob lü ziom obik ed äsagob: „Ed obinon bo tikamagot gudik ad sukön i gadani, no-li?

IX:72:2010

KANITS

Vin, senäl, gitar, lekan poedik
jafons kanitis motedaläna obik...

Kanits...

Utan, kel sagon: kanitis,
spikon dö läned Landälusänik.

In jadam flifik bobäda bäldik
hipul braunik pledom kakordis gitarik...

Kanits...

Bosi knirik e bosilöföfik.

Stin balid kaniton, leklök drenon...

E seilo, düp pos düp mogolon.

Kanits...

Tästum päridükik bidäda braunik.

Lif nó veüton, binon peperöl,

E fino, kis binon-li, mogölöl?

Kanits...

Doli ga glömoy, doli kanitöl.

Mot, dol, fät; dol, mot, dead, o levi!

Logs blägik; e fät polöl nu blägi...

Kanits...

Ninü ots, lan lana spilon oki.

Kanits, kanits motedaläna obik:

Vo kanits te uts Landálusänik.

Kanits...

No labon plu tonis gitar obik.

(Fa hiel Manuel Machado)

SAGOD VÖNIK

Us, kö binoy kotenik, ekö motedalän.

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 10

TOBUL 2010

(Pads 73 jü 80)

O Volapükaf lens Valöpo!

Menef stanon su sömit jafäda logädik. Sekü atos, labon gididis veütik. Gididon noe demü ret menäta, abi demü ret jafäda züo: jafots alsotik, äsi züamöp valemik.

Duns menefa labons sekis, e seks somik kanons u födön, u distukön planeti obsik.

Seks at ninädons i dunis netik, id utis bevünetik. U nets kanons kevobön, u kanons lekomipön. Seks dunota balid binons gudiks; seks dunota votik binons jeikiks.

Seks at ninädons i dunis pösodik alikanas. Ven kondötobs äs mens snatik, seks binons sästantiko gudiks, ab ven mikondötobs äs mens nesnatik, seks tefik binons badiks.

Labiäl, jalud, lasiviäl e hetäd binons dins, kels dalabons sekis kruälik, e kelis mutobs ai mögiküno tadunön, bi seks otas binons nekredoviks.

Alikans obas labons gididis somik. Propagidobs püki bevünetik ad püko balön voli, ab atos no binos saidik. No vilobs balön voli hetäda, ab voli vilöfa. Ad atos, pük bevünetik kanon pledön rouli veütik, ab verato sekidobs de mens vilöfik ad dunön balido veütikünosi, sevabo, ad gudiko sevädükön menefe lölik gididi binälik oka tefü sogäd valemik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

X:74:2010

EL „PIZZA” LÄTIKÜN

(fa Frank Roger)

„Kondöt olik len tab vo naudon obi,” äsagob mane, kel ebo anu ipubom in staudöp, e kel äflotom da tab oba, igo da el „pizza” Säsunas Fol.

„No favolös!” ävokädöm balan botanas. „Mans at binoms mödadilo nendämiks. Ya elabobs mödikumis omas. Jäfoms me sperimänts tefü materilovepladam* e dabinon nenomot semiknaik in sit. No sötoms pubön is.”

Man äflotom detü ob, ed äsolidikom ven futs oma äbinons nog dis tab nilädana obik. No äkanom mufön us, ed äluvokädöm kodü dol muik äsä ädasleitom tabi.

„Säkusadolös ludämi at,” äbegob botan. „Ojäfobs me vali.”

„Vo binos demü nolav,” äsagom nilädan obik kesenäliko.

„Jinos obe äs jekälím,” ägespikob, „te küpolös ludämi!”

Man bludik päyufom e pämodugom fa botans anik, e tab pedistuköl päplaädon.

Nilädan obik, lemufükölo kapi, äsagom:

„Läb kion, das man at no äbinom ninü tab it. Binosöv fefikum.”

Timüls ömik poso, älogob futi e dili löga, kel äpubon se blöt oba.

„Dabinos dist mu veütik vü nolav e jekälím,” ävokädob tudredäliko.

Ats äbinons vöds lätikün oba.

[Vöd nekösömik.]

MATERILOVEPLADAM = matter transmission.

PLEIDOB, DAS BINOB VOLAPÜKAN

(fa hi-Polänan in Yapän)

Kikodo älärnob-li Volapüki, e kikodo ävedob-li Volapükan?

In jenet oba, balido ibinob ya Sperantapükan. Äbinos bit natik, das suno öprimob ad nitedälön dö püks valemik votik, e vifiko ätuvob Volapüki.

Äreidob ko nited, das äbinon Volapükamuf legretik ya bü Sperantapük, e das jenöfo Volapük äbinon pük balid ad jonülön neodi püka valemik in vol. Obs valikans sevobs osi.

Sekü atos, äprimob ad reidön vödemis balid, e din balid, kel äflapon obi äbinon müster e deköf semik, kels äsegolons se vödems et. Pädafredükob sunädo ed äsagob: „Vilob lärnön püki at nekösömik!” Ed äprimob studami.

Äbinos ba bü yels zül. Klüliko kod cifik äbinon magif e ‘klotug’ püka at – äbinons kods balugiko pükik. Konot balid fefik, keli äprimob ad reidön äbinon „Kafibötädöp de Surat.” Äbinon vödem fulü vöds nesevädik ettimo, ab no äklemob. Ko paset tima ömik, äkanob suemön valikosi e säkäds primik änepubons.

Äsevob, das Volapüki gebons pösods nemödik in vol, ab votaflano mödikans nitedälons dö on. Täno äsenob pleidi semik, äpleidob, das äbinob Volapükan. Sevols gudiko – binos fäk dibik e fūmo Volapükans votik kanons senön bosu sümik.

Poso ün yel 2008 äprimob delabuki bevüresodik e primo äpenob mödiko, ab poso pianiko änosükob penami kodü dinöfs distöfik e nelab tima.

Ye ayelo ägekömob e steifülob ad penön nomiko dönu. Senob, das mutob bitön gönü pük at magifik, kel votikanes jinon ba bisarik, ab no jäfob me ceds somik.

Binos privileg ad binön Volapükan.

SAP RIGIK

(fa hiel John Redgwell)

Ereidob ko nited gretik lartügi: „Filosop – Kis Binon-li?” fa hiel Charles Perelman. Cedü ob, filosof binon sap rigik. Baicedob ko vöds hiela Pitagor: „Sap binon kaliet godik.” „God” binon, ma sinif at, fon valikosa. Ven noloy foni at medü medit, vedoy sapik. Nol sapafona binon prim nola valik.

El Pitagor ägidgetom, ven äsagom, das desir obas ad nolön binon sek löfa sapa. Löf at sekon de kosam ko fon sapa, fon valikosa – God. Kosam at binon, ma sap rigik Vedik, (Lindäanaliterat vönik), fasilik, nentöbik.

Grikänans vönik ye äcedons, das zesüdos ad studön nolamapatöfis votik ad preparam studa filosofa. In tef at, äpladons luvabi foi jevod, (ad gebön notodoti Linglänapükik).

Kan ad studön, samo, tikavi, matemati e gramati, sekon de nol filosofik, va estudoy filosopi, va no. Nol filosofik sekon de kosam ko fon sapa, äsä emäniotob osi löpo. Stud filosofa it yufon ye oyi ad tikön kleilikum e ad dasuemön gudikum valikosi, kelosi studoy. Atos binos, cedü ob, jäfid filosofa.

Dü tumyels filosof binon jäfed tikavik, blöfädik. Atos, keli enemob „filosopi rigik” binon jäfed nenvödik. Binon tik klinik. Rivoy stadi at nentöbo. Binon kosam ko fon it sapa.

Ko paset tima, mens eglömons kimodo kanoy rivön stadi at, seko filosof rigik ädästuron ini rel e metafüd. Ememoy foni valikosa: „God,” ab eglö moy kimodo kanoy kosükön oyi ko fon; seko pla medit klinik, edavedon plekam vödik. No plu noloy foni sapa stedo – mutoy lekredön dö God. Ekö prim rela!

KONOT FATISASENA E NESUFÄDA

(fa hiel Frank Roger)

Man lumägik äjutedom ini Zänabür Poldanefa ed äsagom balane poldanas, kel ädiurom us:

“Lovegivob obi ole. Edunob krimi badikün, keli kanoy dunön. No meritob ad lifön plu.”

“Nu, kelosi edunol-li?”

“Egetävob ini tim it ed esasenob fati oba büä pemotob. “

Man tio ädrenom, ven mems duna at jeikik ägeflumons ome.

“No cedob, das mögos ad dunön utosi, kelosi esagol ebo anu,” ägespikom poldan.

“Sevob cedi ola. Sasenölo fati bü moted oba sinifön, das ekodob timatacedi.* Ye tikaviko no sötob binön is – too – -“

“Atos no binon sinif vödäs oba; ävilob te sagön, das no kanoy tävön da tim. No mögos. Nu säkusadolös obi, begö! labob vobi mödik ad dunön.”

“Mutol kredön obi,” äflagom man, e tän enepubom.

Poldan älogetom nekredoviko lü top kö man jünü ästanom, ed äsäkom kevobanis:

„Pästö! Kis äbinos-li?”

“Nesufäd,” äsagom balan omas. “Neodoy timi saidik büä fivobedons timataceds somik.”

[Vöd nekösömik.]

*TIMATACED = paradox

LETÜV NOLAVIK LABÜ NEBUÄDS

(fa hiel Frank Roger)

Ädrinob kafi su tärat plödü kafibötöp, ven süpo älibob vauli laodik. Zilogedölo, änulälob, va bos nekösömik äjenon.

Man, kel äseadom nilü ob äsagom: „Binos hiel Harry dönu. Ha! Ekö om!”

Älogob dogis ömik, kels äronons zü gul süta. Vaulölo, äronons bei obs äsif lif onas äriskädikon. Pos sekuns ömik, äbinons ya mo, e noidi äkanobs no plu lilön.

„Jenöfo äbinom el Harry,” äsagom nilädan obik. „Ai lienetükom dogis valöpo.”

„No suemob utosi, kelosi sagol,” ämutob koefön.

„El Harry plidom ad sperimäntön ko bludaväd,* keli edatuvom,” äkleilükom. „Binos letüv go veütik nolavik.”

Ö! Ekö kikodo no äkanobs logön omi.”

„Kuratiko. Ab dogs kanons smeilön omi; ab smeilölo mani, keli no kanons logön, lienetükos onis. El Harry keliedabik ai mutom morönön ad savön lifi oka.”

„Jeikö!” äsagob. „Veräto sötom steifulön ad meikön i bludavädi nesmelovik. Somikos omoükos säkädi oma.”

[Vöd nekösömik.]

BLUDAVÄD = serum

VENTÜRS JIELA LÄLID IN STUNALÄN (1)

(fa hiel Lewis Carroll)

DONIO IN KROLIGAHOG

Jiel Lälid äprimof ad panaütön, seadöl nenjäfiko näi sör oka su yebakliv: bal- u telna blufu ilülogof buki, keli sör oka äreidof. “Dabinons us ni magods, ni spikots, e kisi völadon buk,” ätikof Lälid, “nen magods u spikots?”

Sekü atos, ävätälof (so dibiko äsä äkanof, bi del hitik äkodon ofi ad senön vemo slipöfiki, igo mu stupädiki), va blesir ad flökön bäljedajänili övöladon töbidi ad löädön e plökön bäliedis, ven süpo krolig vietik ko logs rosadaredik ärönon näio bei of.

Nos äbinon stunidabik in gred vemik tefü atos, e Lälid no äcedof, das äjinos nekösömik ad lielön kroligi, kel äsagon one it: „Ho vi! ho vi! olatob! olatob!” (Dabetikölo osi poso, äjinos Lälide, das isötof pasüpädön dö atos, ab tü tim et, äjinos ofe löliko kösömik); ab sosus krolig *äsetiron klokili se jilätapok oka*, ed älogedon lü on, tän ävifikumon sunädo föfio, Lälid äbunof sui futs oka, bi ädasevof, das neai büo ilogof kroligi, u ko jilätapok, u ko klokil ad setirön se on. Ko nolivipäl filedik, äpöjutof oni travärü fel, e läbo, töbo ko tim saidik, ilogof oni doniojutön da kroligahog gretik dis buid.

Pos pülatimil Lälid ädoniogolof pos on nen igo vätälön in mod kinik ösekömoföv se on dönu.

Kroligahog ädulon stedo föfio da fagot ömik äs tönul, e poso änexänon süpo donio, so süpiko, das Lälid no älabof timüli

ad tikön, lio ökanof stöpön oki; tän äjinos oke, das ädoniofalof donü fonäd jenöfiko vemo dibik.

U fonäd äbinon vemo dibik, ud äfalof vemo nevifiko, bi

älabof timi mödik dü doniofal ad küpön valikosi zü of, e ad säkön oke, kis öjenos poso. Balido ätöbidof ad doniologön ad dientifükön utosi, lü kel änilikof, ab äbinos tu dagik ad logön bos; tän älogedof lü flans valik fonäda, ed äküpetof, das äbinons fulü ramars e bukaboeds; is ed us älogof kaedis e pänotis, kels älagons de lagaklufs. Doniofalölo, äsumof skali de bal ramars; kela ninädapenäd pekleiböl su on ämalon ROJATAMARMALAD, ab läsetü of, äbinon vagik. No ävilof leadön falön skali, ad no deidön eki dono, seko äninükof oni dönu ini bal ramars äsä äbeigolof bei on.

“Nu,” ätikof Lälid, „pos fal at so stunidabik, “löliko no odredob ad doniofalön dönu ve tridem. Lomans ostunidons kuradi oba. Igo if ufaloböv nufao, osagob nosi.” (kelos äbinos bo verätik).

Donio, ai donio, lefal at föro ofinikon-li? „Nulälob, mö liöls liomödotik efalob jünü?” äsagof laodiko. „Fümo nilikob lü zänod tala. Ma kalkul obik, obinos za löls folmil dono, cedob.” (Nu Lälid ya ilärnof in julacem dinis atsotik, e do anu no äbinon pöt *vemo* gudik ad pärädön noli ofik, bi ädabinon nek ad dalilön ofi, ye äbinon plag gudik ad dönusagön osi). „Si! Atos obinon fagot za kuratik, ab nulälob, ini videt u lunet enüdranob-li?” (Lälid no äsevof sinifi videta, u luneta, ab äcedof, das ats äbinons vöds jönik ad sagön).

[[Fövat.](#)]

TOBULANEIT

Bad, keli esufob, emofugon äs drim.

Kanob leigodön mebi fagiköl

Te ko fogils pelöüköl fa delaprim,

E te ko dav, keli logoy, nepuböl.

([Alfred de Musset](#))

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 11

NOVUL 2010

(Pads 81 jü 88)

O Volapükaf lens Valöpo!

Sog adelik binädon me mens alsotik; liegikans pladulons flani bal lemuik soga, e pöfikans flani lemuik votik. Ab vü flans tel at dabinons pluamanumans, sevabo: utans, kels fūmo no binons pöfiks, ab votaflano, kels no binons liegiks. Too alikans mutons steifülön ad kobolifön püdo.

Liegikans valemo dalabons buädi gretik in vol, bi dalabons moni, e mon kanon remön ti valikosi; pöfikans, votaflano, komipons ad lifön, bi suvo mon saidik defon ones. Ab mens zänodü klads tel at dalabons buädi ad no binön tu liegiks, e otüpo ad no binön tu pöfiks. Jenöfo ekö stad dialik!

Suvo dalab mona mödik binon nebuäd, bi kanoy fasiliko lifädön lifi nefrutik, to lieg; abi pöfikanes monadef sädütön bätodis mödik, e rete menas, tämöf söton binön kikavöd.

Da jenav reidoy dö mens pöfik, kels, dub vobiäl okas, evedons liegiks; i reidoy dö mens liegik, kels, dub lif nespälik, eperons valikosi.

Mens dalabons stimiäli, e dub kaliet somik, kanons votaformön lifi, noe pro ons it, abi pro votikans. Sam gudik otosa binon datuvot püka bevünetik mekavik, kel ya ebalon mödikanis da vol. Do maged at no nog ebinon slüdik, ebinon too step veütik täva menefa jüi kosäd valemik.

In tef at, binobsös danöfiks jenidanes obsik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

XI:82:2010

AI YUNUL

(fa hiel John Redgwell)

Fluküp kömon. Poso okömon nifüp. Säsuns valik binons jöniks ma mods lönik, ab pluamanum menas in läns koldik, äs Linglän, buükons hitüpi. Ab kiüpo binon-li hitüp?

Ma nun stelavik in delabuks, hitüp primon tü del 21-id setula. (Däts at cenons nemödo in yels semik, samo in yels semik, hitüp finikon tü del 22-id setula). Miedet at ye no baiädon bai suemod geböfik obsik säsunas. Pluamanum menas in Linglän cedons, das yunul binon lölöfiko mul hitüpa, ab ma miedet stelavik, vigs kil primik mula et binons dil florüpa. Kikodo ced pluamanuma menas binon-li difik tefü miedet stelavik?

Miedet stelavik binon stabü plad tala lo sol. Ced menas, kels no binons stelavans ye, binon stabü stom. Do vigs kil primik yunula binons, ma stelavans, dil florüpa, suvo dabinon stom vamik dü vigs at. Demü atos cedoy, das yunul lölik, igo mayul, binon dil hitüpa. Nems säsunas in Volapük binons, stabü ceds menas, geböfiks.

Hitüp binon säsun, ven spetoy stomi hitik u nemuiko vamik. Säsun hita gretikün i binon säsun lita gretikün. Del labü düps gretikün lita binon del 21-id yunula. Seko nemoy deli at: “Deli lunikün,” u “Deli hitüpa zänodik.” Ma miedet stelavik ye, del at binon te prim hitüpa! Ced menas geböfik binon, cedü ob, verätik.

Bü yels deg elautob poedoti vemo brefiki tefü yunul:

Tim pasetikon,
Yunul vedon yulul,
Gustul fovon.

No binon fin hitüpa!
Lä ob ai yunul,
Nem jimatana obik!

(„June,” (= yunul), binon nem jönik vomas in Linglänapük. Nemob jimatani obik „Summertime Girl” (= Jiyunan Hitüpik) demü nem ofa e logod fredik ofa).

XI:83:2010

VOLÄD MIFÄTIK

(fa hiel Frank Roger)

Foginan änükömom ini bötädöp, äseidom oki su lustul näi ob, ed äremom biri.

Edrinölo bosu ota, äflekomb lü ob, ed äsagom: “Soari gudik ole!”

“Soari gudik,” ägespikob, “lio stadol-li?”

“Stadob legudiko,” äsagom. “Ovilol-li gespikön säkis ömik? Nulälob dö top at.”

“Dö bötädöp at-li?”

“No, dö voläd at. Binob tävan da voläds difik. Voläd alik, keli visitob, difon de voläd votik. In voläd bal, el Vincent van Gogh äplöpom mödo dü lifüp oka; in voläd votik, el John F. Kennedy no pedeidom; in voläd nog votik, el Vatikan pädistukon fa meteor gianagretik.”

“Vero-li?”

“Seko, vilob sevön, kis distidon volädi at de votiks.”

“Dido, lölöfiko no sevob osi. Elödob ai in voläd at. No sevob, kis distidon volädi at de volädis votik.”

“Suemob oli gudiko. Nol ola pamiedukon. Med ad leigodön bali lä votik defon ole. Ab no defon obe. Anu binob tävan plakugik. Givolös obe delagasedi, e sunädo osagob ole disti patik topa at.”

Bötädan ägivom ome delagasedi, keli reidom vifiko; poso äsuilogedom lekoteniko.

“Ekö on! Is emäniotoy deadi hielä Saddam Hussein. In lomänavoläd oba, lifom nog; binom saunik, e reigom reigäni veitik, kel gretikumon ai. Ab man at binom diktoran badikün jenava obsik anuik. Klänapoldanef omik moukon utanis, kels kanons tädön reigi diktorana

XI:84:2010

at. E kredolös obi, lumens somik binons lekrualiks, e dabinons valöpo.

“Kisi esagol-li ebo anu?” äsäkom bötädan. “Diktoran badikün jenava-li?”

Tän bötädan setirom sunädo güni, e deijütom tävani.

Alikans obas älogetobs lü bötädan, pejeiköls dub mäpet somik no pespetöl.

“Tävan et ägitedom,” äkleilükomb obes bötädan. “Klänapoldans ela Saddam moukoms taädanis valöpo, no te in voläd oma. Nu, kim vilom-li labön drini votik?”

MO

Zü cems **smalik lada, obo,**
Flens **kömons – golons love yels mödik.**
Ed us **dabinons yans maifik.**
Ömans nükömons us seilo,
Ömans mogolons i leigo.

Libiko **kömons, mogolons pö gal.**
Aldeliko **möns fläkons smili onas,**
E dom **fulikon vö! me ton kanitas.**

Ab yan bal nog färmon, cemil te bal.
(fa jiel Mary E. Coleridge (1861 – 1907))

[Vöds nekösömik.]

OBO = for my part; meinerseits; quant à moi; por mi parte.

PÖ GAL = in wakeful hours; in wachen Stunden; par une nuit blanche; por una noche de claro en claro.

XI:85:2010

VENTÜRS JIELA LÄLID IN STUNALÄN

(fa hiel Lewis Carroll)

KAPIT BALID (2)

Pos nelunüp äprimof dönu. “Nulälob, va ofalob da talaglöp lölik! Bisarikos obinos ad sekömön bevü mens, kels golons kapadoniko. Els „Tatipoteäns,” tikob.” (Äbinof saidiko kotenik, das ek no ikomon ad dalilön osi naedü at, bi vöd at löliko no ätonon verätiko). “Ab omutob nu säkön onis nemi läna: Säkusadolös, o läd! Län at, binon-li Nula-Seleäns u Laustralän?” (Ästeifülof ad biegedön äsä äspikof. Nu te fomälolös, kimodo obiegedol dü lefal somik da lut. Cedol-li, das kanol dunön otosi?) “Fümo onemof obi jipuli fopik sekü säk oba. Ab fümo odämosöv ad säkön somikosi! Ologob vödi at seimo.

Donio, ai donio. Äbinon nos plu ad dunön; sekü atos, Lälid äprimof suno ad spikön dönu. “Aneito jiel Dainah fümo osenof nekomi oba.” (El Dainah äbinon kat). „Spelob, das no oglö moy disbovedili miliga pö tiedafided. O Dainah! o löfaf! Ö! if te binolöv is ko ob! No dabinons mugs in lut, liedö! ab kanolöv ba fanön flitamugi, e at sümon nu gudiko ko mug. Ab nulälob, va kats fidons flitamugis.” Anu Lälid ävedof boso slipöfik, ed äfövof ad dönuön oke, drimöfiko: “Kats, fidons-li flitamugis?” Ab bi no äkanof gespikön säki at, äлиндифос, kimodo änotodof oni. Äsenof, das ya äslipülof, ed ebo anu iprimof ad drimön, das ägolof namanamo ko el Dainah, sagöl ai ofe: “Nu, o Dianah, sagolös obe veräti, efidol-li föro flitamugi?” Tän süpo – *plumps! plumps!* Ekö of dono sui kum tuigas e bledas sägiks, e lefal ifinikon!

Lälid läbo no pävunof, ed äbunof sunädo sui futs oka. Äsuilogedof, ab löpo val äbinon dagik; fo of äbinon luyal lunik votik, ed äkanof logön ai Kroligi Vietik, kel äspidon ve on. No ämutof perön timüli. Ägolof äs vien, e labü tim töbo saidik, älielof Kroligi, kel äsagon, äsä äspidon zü gul: “Nemü lils e cügherem oba, vio latik binos!” Äbinof näi on ven äzüof guli, ab

XI:86:2010

poso no plu äkanof logön oni; anu äbinof in lecem lunik, lövik, kel pälitükon fa ked lampadas, kels älagons de nufed.

Äbinons yans zü lecem at, ab aliks pifärmükons löko, e ven Lälid igolof donio ve flan bal lecema, ed igekömof ve flan votik ota, steifülöl ai ad maifükön yani alik, igolof fino ve zänod lecema, ed änulälof, va föro ösekömoföv dönu.

Süpo ätүvof tabi labü lögs kil, lölöfiko se glät solidik; nos äbinon su on pläämü kik lesmalik goldinik. Tik balid Lälida äbinon, das kik ökanon ledutön lü bal lecemayanas, ab liedö! u löks äbinons tu gretiks, u kik äbinon tu smalik, alo no äkanon maifükön yani alseimik. Ye, pö steifül telid, ätүvof körteni lövik, keli no büo ilogof; po on äbinon yan smalik geilötü puids deglul; äsleifof kiki goldinik smalik ini lök, e lefredü Lälid – imaifükön yani!

Lälid vö! imaifükof yani, ed ätүvof, das dugon ini tönulil, kel no äbinon mödo vidikum ka ratahog. Ädokienof ed älogof da tönulil gadi jönikün no datikoviki. Ävilof levemo ad seikön se lecem at dagik ad spatön ve bets floras mödakölik e ad beigolön bei foneds koldülik et, ab kapi ofa no äkanof sleifön da yanil „ed igo if kanoböv dasleifön kapi obik da on,” ätikob el Lälid keliedabik, “löliko no ofrutos obe nen jots oba. Ö! if te kanoböv kobiojoikön äs daleskop! Ba okanob dunön

osi, if te sevoböv ad primön ad dunön atosi.” Nu, dins mödik bisarik ijenons enu; seko el Lälid äprimof ad tikön, das dins nemödik vo mögons.

Vo jinos, das no frutos ad stanön ai näi yan smalik, seko ägegolof lü tab, fulü spel, das ötuvof ba kiki votik us, u nemuiko buki nomas ad lärnön vio kobiojoikön äs daleskop. Naedü at, ätuvof fladi us (“kel fümiko no äbinon us büo,” äsagof Lälid) e zü särvig flada äbinon ninädapened pekleiböl, su kel jöniko päpenons vöds: DRINOLÖD OBI me tonats gretik. „Binos vo fasilik ad sagön: DRINOLÖD OBI, ab Lälid sagatik no ävilof dunön *atosi* tu vifiko. “No!” äsagof, “ologof primo, va id

XI:87:2010

epenoy vödi: „venen,” u no, bi ireidof anikna dö cils, kels pifilükons, e kels i pififidons fa nims sovadik, äsi dins votik neplitik, bi *löli*ko no ävilons lobedön nomis balugik, kelis flens okas itidons ones, sevabo, das lefilahuk hitik ofilükon utani, kel okipon oni dü tim tu lunik, u das, if okötoy oki *vemo* dibiko medü neif, kösömiko obludon, e neai iglömof jenöfoti, das if odrinoy mödikosi se flad pemalöl: „venen,” ti fümiko, sunikummo u latikummo, otaädon ko stomäg.

Ye flad at *no* pämalon: „venen;” seko Lälid büadof ad smeikön ninädi ota. Ätuvof, das äbinon vemo smekik, (jenöfo smekon äs migot celatoeda, miliganögeda, nanada, dinduna peloetöl, börajuegota e boda peloetöl vo hitika), seko go vifiko ifidrinof oni. “Sen bisarik kion!” äsagof Lälid, „fümo kobiojoikob äs daleskop.”

E jenöfo atos ijenos. Nu ägeilof te mö puids deg, e logod ofik äklilikon, bi ätikof, das gretot oka äbinon nu pötöfik ad golön da yan smalik ini gad jönik. Ye ästebedof primo dü minuts ömik ad fümön, das no ötrakof dönu: äbinof boso plafik in tef at, „bi kanos ba jenön,” äsagof Lälid oke it, “das okvänob lölöfiko äs kandel. Nulälöb, ko kion täno osümedob.” Ed ästeifülof ad magälön flamili kandela pos kvän kandela it, bi no äkanof memön, va föro ilogof somikosi.

Pos nelunüp ätuvof, das nos plu ijenos, seko isludof ad golön ini gad sunädo, ab levi! o Lälid keliedabik!! sosis ikömof dönu lü yan, tuvof, das iglömof kiki goldinik smalik, e ven igegolof lü tab ad sumön oni, ituvof, das löliiko no äkanof reifön oni; äkanof gudiko logön oni da glät, ed ästeifülof ad grämön sui lögs taba, ab äbinos tu slifädik ad atos, e, lefenik dub steifüls somik, el Lälid keliedabik äseidof oki e iprimof ad drenön.

“He! lölo no jonidos ad drenön soiko!” äsagof Lälid oke it ze japiko, “konsälob oli ad stöpön drenami ebo anu!” Kösömiko konsäl ofik äbinon legudik (do vemo nesuvo äküpedef oni), ed

XI:88:2010

anikna äblamof oki so seväriko, das dido ämutof drenön, e, ün

tim seimik, ämemof, das isteifülof ad flapön cügi oka, bi icütof oki dü krökidamät ta ok it. Cil mu nekösömik at äplidof vemo ad ceditön, das binof pösods votik tel. “Ab atos löliiko no frutos anu,” ätikom Lälid keliedabik, „ad ceditön, das binob pösods votik tel! Benö! töbo retos saidikos oba it ad meköp pösodi bal stimik!”

Süpo logof bügi glätik, kel äbinon disü tab: maifükof oni e tuvof us keki vemo smaliki su kel vöds: FIDOLÖD OBI päpenons jöniko me lurosins.

“Benö! ofidob oni,” äsagof Lälid, “ed üf okodos, das glofob geilikummo, okanob reifön kiki, ed üf okodos, das glofob smalikummo, okanob kripön disio yan, seko, geilikum u smalikum, okömob ini gad, e lindifos obe, kis ojenos!”

Ifidof bosili, ed äsä äsagof dredälisko oke it: „Löpio-li? Donio-li?” ed äkipof nami oka su kap okik ad sevön, va glofob löpio u donio; päsupädof ye ad tuvön, das blibof ai mö gretot büik: verätiko otos jenos, ven fidoy keki, ab Lälid äkösmükof oki ad spetön ai dinis lölöfiko nekösömikis, sodas äjinos saidiko näütik, igo fopik, ven lif äfövon ma mod kösömik.

Sekü atos, äprimof ad fidön, e suno ifidof keki lölik.

[[Fövot.](#)]

FINO, BETIKOLÖS RÄTI AT!

Söl Viet ävisitom söri oka Kristin. Ävilom golön lü teat sogü of. „Ab sagoy obe, das dramat no binon gudik,” äsagof Kristin. “Ab sötobs komön, bi posson oba, Robert, labom rouli.” Kristin äsagof: “Bi no labob possoni, no okömob.” Tän äsagof: „Ab si! Esludob ad kömön”. Kikodo evotacedikof-li? Röletan kinik äbinof-li ela Robert? ([Tuvedot](#) opubon in dekul)

VÖG VOLAPÜKA YELOD TELDEGID

NÜM 12

DEKUL 2010

(Pads 89 jü 100)

O Volapükans Valöpo!

Ven spikobs dö kosäd bevünetik, spikobs dö jenöfot anuik. Kösömikobs sovemo ad jenöfot at, das ti eperobs sieni stuna obsik lo maged so stunik. Maged somik äbinon drim magifik dalefatas obsik, ab anu logobs vobädi drima omsik.

Tü tim at, danü kaenav, vol evedon smalikum ka büo.

Danü flitöms, kanobs tävön ünü düps ömik lü tops fagoseatik vola.

Danü telefon e radion, mens kanons spikön odes love fagots legretik. Net bal spikon go fasiliko nete votik, igo su flan votik talaglöpa.

Kritid binon i bevünetik, bi dalabon nuni bevünetik, nuni dialik, sevabo: püd menes vilöfik valöpo.

E fino Volapük binon bevünetik, bi steifulon ad balön menis valöpo medü pük bal mekavik bevünetik.

Sekü atos, vipob reidanes e slopanes valöpo: Kritidi Läbik e Bevünetiki!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

XI:90:2010

GAD, KÖ TIM IT ÄPÜFIKON AI

(Fa hiel Frank Roger)

„O Harry,” jiel Vanessa ävokädof, „cedob, das fövos ai,” ab vien, do fibik, mopolon vödis ofa seimio, kö matan ofa no äkanom lilön onis. Äseifof, ed ästeifülof ad nedemön lefeni, keli koap ofa äsufon sekü spat nelunik in gad. Ed if spat nelunik at ya äbinon tumödik... äsinifos-li, das saun ofik äbadikon? Ed atos, äkanon-li sinifön, das cein seimik dajonon oki...?

Älemufükof kapi okik äsif ästeifülof ad molemufükön fäkis konfliktik, kels itupons stili ladäla ofa. Zun, nespelöf, nefüm. Zuo, mutof koefön döboti oka ad suemön. Nemög sevärik e lölöfik ad sevön, kis äjenos ones. Jenöfo mutof spikön hiele Harry in tef at, nen tikön dö kis ädunom tü timül et..

Nevifiko ädoniogolof ve veg gronastonik lü gadapiadil, kö Harry äseadom ai. Nendoto äslipilom dönu. Timüls galik oma ävedons ai nemödikums. Üf atos äfövos, öbinof suno lölöfiko soalik, sogü slipan laidik. Liedo no äsefov vio stöpön badükumami somik. Ko vemöf favik, ädasevof pianiko verati: kis äsinifon-li volfi at, ed i kis äsinifon jenöfi, das dido ädabinon volf? Jenöfo ästunükos ofi. Ämutof spikön ko Harry in tef at, ebo anu, igo if ämutof ropön slipi oma. Flanü votik, neai iriskof jünu ad ropön slipi oma enu. Äjinos ofe äs din nesapik. Kim äkanom-li sevön sekis dunota somik däsperik?

„O Harry! galikol-li?” Vög ofa, ya brekülovikum love yels, ädremon kodü fav. Ba no sötöf galükön omi. Idunof osi te pö naeds ömik, ed atos äbinos bü tim so lunik, das no äkanof igo memön naedi lätikün. Sek ota äbinon ad dobükön vimi, pötiti, deli lölik oma.

Ad takedükam ofa, äküpetof, das ifavof vano. Harry äfinükom ebo anu „slipili brefik poszedelik” (äsä äbuükom ad nemön oni) ma mod natik, ed anu älogom ofi me logs töbo pefouköls.

„Si! klülabiko galob,” äsagom, ed ätenom braki ad sumön bovüli tieda, kel äbinon näi om su tab. Älüblinom bovüli lü lips oka, ed ädrinilom bos; poso äseitom bovüli kälöfiko dönu sui disbovedil. „Binon tu hitik,” äsagom lobülo. “Ekö! No eslipilob dü lunüp, voto

XII:91:2010

tied oba no binonöv nog hitik.” Älogetom levikodiko ini logs ofa; smilil fibik äloveikon love lips oma.

„Gidetol, klülabiko,” äsagof, pos timül zoga, no nen fikul. Neai osuemom-li? Neai oküpetom-li? Neai odalilom-li utosi, keli isteifülof ad kleilükön ome somödo? Ba obinos gudikum ad löliko yilidön ome, ab anu ämosumom ofe primäti, sagölo: „Ävilol-li sagön bosu obe, o löfäb?”

Äseifof. „Si!” äsagof; vög ofa äbinon so fimik äsä äkanof mekön oni. “Dabinos din, dö kel vilob küpälükön oli; eküpedob sis lunüp floris, o Harry, ed äküpedob i bosu bisariki, bosu favüköli.”

El Harry äfärmükom logis, e dü timül ätikof, das äslipikom dönu. Ab tän älielof omi mürön: „No, no – no dönu! Mutobs-li bejäfön valikosi dönu?”

“O Harry, begö! Senälob, das binos leveütik”.

„Benö! o löfäb, dalilob ai. Sagolös obe, begö! uti, keli edatuvol.”

Äkanof suemön notodoti logoda omik: lefen, bi pisüadükom, das bespiks somik ädugons neseimo – zep plütik laidäla ofik ad leadön sevön omi dö tuvots ofa, sufod pö nevitovöf valikosa.

„Jünü val in gad estopon ad glofön sis tim tikädabik. Yeb, flors, bims. Blebons ebo äsä äbinons büo. Binos äsif tim it estopon. Eküpedob ya büo, das val änevifikon, ab anu jinos, das val lölöfiko estopon. No suemob osi, o Harry!”

„O löfäb oba, no favolös. Liomödotikna mutob-li sagön ole, das val jenon in kap ola? Val binon legudik. Val binon nomik. Kikodo no sätenidükol-li oli? Seidolös oli, begö! e juitolös bovüli tieda!”

Äfulükom bovülis tel fulü tied, äseitom tiedaskali sui tab, ko seif dibik kotenükama. Äfärmükom logis dönu, visipölo: „O löfäb! If te äkanol sevön viomödiko digidob timülis at püdik is kobo.”

XII:92:2010

No ämaifükom logis, e brefiko poso, natemam oma, nevifik e nomädik, äsevädükon ofe, das äslipom dönu. El Vanessa älüvof tiedi oka, ägolof ini dom e nenzeilo ägolof da cem alik, kel äbinon fulü seil lölöfik.

Dom lölik äbinon koldik, äsif nek ilödon us sis lunüp. Ab blöfs nekäla u konöma defik lölö no ädabinons, no igo jüd püfa su sürfäts maifik. Dom äsädüton vamöfi menik, bi jenöfo pivagon dü lunüp. Äbinons te pösods tel us, ed el Harry iseadom in stul su gadapiadil tulunüpo ad memön mödikosi, sotefo el Vanessa ibinof in gad, kö ägaledof oni, äjuitof lutemi, ed äsätenidükof oki in lejön natemiravöl ota.

Kälöfiko ägolof löpio ve tridem, kel dugon lü slipacem. Knirät trida alik äskänon ofi. Igo tonod nelaodik somik äjinon troivön seili dibik. Slipacem id äjinon binön igo stilikum e nenlifikum ka ret doma. Äsenälof migoti jema e töba demü tup stila, keli äkodof äsä ätravärof cemi, ed ägolof lü fenät; löfidiko ämaifükof körtenis vetik ed älogetof föfio sui gad diso. Logs pianiko äperon fouki, e töbo äküpof uti, keli älogedof, äsä ägefludons oke mems mödik tefü jenots pasetik.

Proged somik ibinon vemo nevifik – so nevifik, das balido no äspetöfof dö on. Prim otosa äbinon timü necalikam ela Harry, ed äkanom mojedön rotis aldelik e pedälis alsotik. No plu ämutom löädön se bed göliko. Düps nomädik ivedons nezesüdiks. Anu älabons timi saidik, äsi lib, ad sätenidükön okis e ad juitön delis bal pos votik. Nevifikon no plu äkosädons ko sogäd plödo – e jenöfo ün tim et, atos äлиндифos bofikanes onas. Sogäd dido iceinon so vifiko, das no plu äkanons lönedükön okis one. Sosus no plu äzesüdons ad mätedön ko sogäd, äbinons koteniks ad gegolädön de on. Suno äbinos nemögik ad limön dönu ko sogäd valemik.

Äbaldikölo, ijafons gufuri vü ons e ret vola, kel ävidikon ai. Bo val kanonöv binön voto if ilabons cilis, ab liedo atos neai ijenon, ed anu äkanoy dunön nosi in tef at. Anu äbinos tu latik ad gudükön atosi. Seko lif onas äjinon nevifikumön ai. Dunöf ädefon life onas. Jiklinükan äjäfikof me konöm doma balna alvigiko – id äprimof enu ad jäfikön me remots onas.

El Harry älifädöm timi ai mödiki su gadapiadil ad reidön u ad

drinön tiedi. Ko paset tima, mödot tieda äpluikon, e reideds oma änepluikons. El Vanessa älifädof timi ai mödikumi in gad. Tim äpasetikon – ab ai nevifikumo, ed anu ädasevof, das no äpasetikon plu.

No äkanof memön naedi lätik ven jiklinükan ikömofof – do visit ofa no äbinon klülabik vätälü stad doma. El Harry äjinom binön jänälan düpa gönik oma. Äslipilom boso su stul oka in gadapiadil, ed äslürfom tiedi ömikna. Tiedafided anu äbinon tio laidüpik. Ed in gad jiela Vanessa, nos äglofon ud äceinon. Ven äspikof ele Harry in tef at, ägespikom ofe, das te ämagälof, das dins binons negidetiks. Äsagom ai, das ämagälof vali. Tied oma äbinon klülab fümik, bi no äkoldikon, seko laidüp, keli isufälof äbinon verätiko te timüls ömik. Löliko no äfrutos ad jonön ome dädi tikava omik. Jüi tim, in kel äkleilükof, das tied hitik äbinon dil züamöpa onas, keli anu piflodon in tim, kösömiko islipilom dönu. Ab tän no äkanof moükön mögi, das ägidetom, if, ma om, val äbinon in magäl ofa. Sekü atos, lio äkanof-li fümetön nati verätik dinas?

Klülisko gad ädabinon ai. Klülabiko no imagälof utosi, kelosi itüvof us. Ab lio kanof-li süädükön omi dö tuvot oka? Dabinon-li blöf nenoamovik teora ofik? If te äkanof süädükön omi ad dugädön ofi ini gad, ad logön. om it, vio...

Älemufükof kapi, äsif ägalikof se drimäl skäniko bisarik. Äfoukof logis oka dönu, ed älogof utosi, kelosi büo ilogetof, ye nen logön osi.

O gad! Ästanof is dü minuts ömik ed älogof love on, e te anu ädasevof, das öbinos gudik ad spatön boso in gad oka ad fümödön, das val äbinon leodik. Nedoy bo kötön yebafeledi, ad moükön bledis deadik; zesüdos bo ad kötön i buidi, u ad dunön vobedi seimik votik.

Mems valik yelas büikum ämoikons onu se kap ofik. Ägolof travärü slipacem, änexänof tridemi, ed ägolof sunädo ini gad; änünatemof luti liföfüköl poszedela latik. Balido val äjinon binön lölöfiko nomik, ab poso äsevedof, ko dredäl mödikum, das nos icenon sis visit büik oka. Flors, kels äprimons ad florön, no nog iflorons. Bled pebreiköl deadik, kel äprimikon ad falön glunio, äbinon verätiko stadü

ot. e sams at no äbinons nenpläotiks. Xam nilikum ätidon ofe, das atos äbinon valemik. Gad ofa no plu äceinon, paset tima no plu äflunon oni. Atos äkanon te sinifön, das...

Mutof bespikön osi ko el Harry.

PLEKAM VÖDIK

(fa hiel R. Midgley)

Yeged fa John Redgwell tiädü „Sap Rigik” (gasedil tobula 2010) äbinon go nitedik. Brefabüiko bü finot ona, flen Redgwell penom: „Seko pla medit klinik, ädavedon plekam vödik...

Is flen Redgwell leigodom medit „klinik” (nen geb vödas) tä plekam kobü vöds. Sekü vöds oma, dabinon riskäd ad nestümön plekami vödik. Cedü ob, leigod somik no binon ai gidöfik.

Mens binons noe jafäbs lanöfik, abi jafäbs stöfik in voläd ti lölöfiko stöfik. Mens somik ömna peron tikamagoti lanöfa, e dedietons timi gretikün okas stöfime. In dinäds stöfime at, binons koteniks ad lifön (äs pluamanumans) su nivod lövikum.

Ye, äsä bäldikons, seimans ovilons bo lifön su nivod geilikum. Kisi dunön-li?

Valemo mens somik oprimons ad plekön vödiko, e dub plekam somik orivons mediti, e dub medit, sapi (fa flen Redgwell ya pemäniotöli). Klülisko no kanoy lofön nomi valemik konfidovik in tef at, bi mens binons difiks, balans de votikans.

Fümos, das mens nemödik dalabons legivoti medita „klinik.” Mutons bemastön oni love yels, anikna mödiks, ab vüo, plekam vödik mükik kanon binön leveg lü zeil mayedik medita „klinik.”

VENTÜRS JIELA LÄLID IN STUNALÄN

KAPIT TELID. LULAK DRENAS

“Bisarikikum! ai bisarikikum!!” ävokädofo Lälid (päsüpädofo vo so mödo, das tü timül at iglömof ad gudiko spikön Volapüki), “anu semaifob äs daleskop gretikün ai! Adyö! o futs!! bi ven ädoniologedof futis oka, äjinos äsif äbinons tio nelogädoviks, bi äfagikons so). “Ö! o futils keliedabik oba, nulälob, kin olenükon-li oles jukis e stogis anu, o löfäbs? Fümob, das ob it no okanob dunön osi! Obinob vo tu fagik ad favön dö ols: omutols träitön säkädi at so gudiko äsä okanols – ab mutob binön gudalik in tef onsik” ätikof Lälid, “u bo no ovilons golön ve veg, keli vilob begolön! Logobös! Ogivob ones päri nulik butas tü Kritid alik.”

Ed ädisinof ai kimodo lonoföv atosi. “Polan mutom blinön onis,” ätikof, “ed ojinos vo bisarikos ad sedön legivotis futes lönik! E ladet it obinon vemo nekösömik!

Lestimike Fute detik Lälida,
Tapädil fo filöp,
nilü filastöb
(ko glids löfik de Lälid).

Levi! nesiämi kion spikob!”

Ebo änu kap ofa iflapof ta nufed lecema; jenöfo älabof geiloti piedas plu ka zül, e, nenzogo, äsumof kikili goldinik, ed ämospidof lü gadayan.

O Lälid keliedabik! No äkanof dunön plu ka seitön oki su flan bal ad dalogön ini gad me log bal, ab ad kömön ini gad äbinon lölöfiko nemögik.

Seko äseidof oki dönu. ed äprimon ad drenön.

“Sötöl jemön demü ol it,” äsagof Lälid, “pul gretik äs ol, (äsagof osi gideto), “ad drenön ai somo! Stöpolöd osi onu, büdob oli!” Ab äfovofo otosi, ed äspilof drenis lemödik jüs ädabinon lulak voik zü of dibü puids za fol, kel ästäänikon jü zänod lecema.

Pos tim ömik älilof fagao flapülami futas, e vifiko isägükof logis oka ad logön kisi äkömon. Äbinon Krolig Vietik, kel ägekömon; päkloton vo klotugiko: namü bal älabon päri glufas vietik kaparaküirik, namü votik älabon fäni gretik. Ätroton spidü gretik, lumüröl oke it äsä äkömon; Ag! Jidük, Jidük! Ag! viokruälük obinof if ekoedob stebedön ofi! Lälid äbinof so däesperik, das äblümof ad begön yufi semane; seko, ven Krolig äbinon näi of, äprimof, me vög nelaodik, plafik: “Begö! o Söl – - – “ Krolig mu dredülik äleadon falön glufis vietik kaparaküirik äsi fäni, ed ämorönon so vifiko äsä äkanon.

Lälid älasumof fäni e glufis, e, bi lecem äbinon go vamik, äfänof oki du äspikof nenropiko: „Sülö! Viobisariko binon valikos adelo!” Ed ädelo val äjenon kösömiko. “Nulälob, va ecenob-li dü neit? Tikobös: äbinob-li pösod ot agödo ven ilöädob se bed? Ti tikob, das kanob memön, das äsenälob boso difik. Ab if no binob otan, säk okömöl binon: Kin jenöfo binob-li? Ag! ekö rät gretik.” Ed äprimof ad tikön dö cils valik, kelis sevof bäldota ot äs of it ad fümetön, va pitökof tökü balan onas.

“Fümob, das no binob jiel Lädah,” äsagof, “bi herem ofa labon herakrugülis linafomik, e herem obik fümiko no labon herakrugülis linafomik, e fümob, das no kanob binön jiel Mäbl, bi sevob dinis alstik, ed of, ö! sevof vo nemödikosi! Zuo of binof of, ed ob binob ob, e, – sülö! val binon rät! Osteifülob ad sevön, va sevob dinis valik, kelis büo äsevob. Logobös: folna lul binos degtel, e folna mäl binos degkil. e folna vel binos – ag! ön mod neseimik orivob teldegi. Ye naedamataib no sinifon mödikosi: steifülobsös taledavi: London binon cifazif ela Paris, e Paris

XII:97: 2010

binon cifazif ela Roma, e Roma – nö! *atos* neveräton lölöfiko, fümö! Nendoto etökoy obi tökü Mäbl! Osteifülob ad sagön: “*Lio plöpom-li ga et krokodil* – ed ipladof namis oka sui kiens, bal love votik, äsif äprimof ad plagön lärnodis, ed äprimof ad dönuamön oni, ab vög ofik ätonon raudik, bisarik, e vöds no pälesagons äs büo:

“**Lio plöpom-li ga et krokodil**
Ad **menodön nidiki göbüli**,
Poso ad gifön vati **ela Nil**
Sui alik, mu **goldik tegül-li?**”

Läbiko om jinom grinedön,
E kluvis leodik ya tenom
Ad **fitalis vö! benokömön**
Vü maxüls löfidik, du smilom!”

“Fümob, das ats no binons vöds pötöfik,” äsagof Lälid keliedabik, e logs ofa äfulikons me drens dönu äsä äfovof: “Klüläbiko binob Mäbl, ed omutob belödön ludomi et smalik, ed olabob pledadinis ti nonikis, ed ag! lärnodis so mödikis ad lärnön! No, ya esludob in tef at. If binob Mäbl, oblibob is dono! No ojonidos, das biegonis kapi, sagölo: “Xänolös dönu, o löfäb!” “Te osuilogedob ed osagob: Kin jenöfo binob-li? Sagolsös osi obe balido, tän, if plidob ad binön pösod somik, oxänob, ab if no, oblibob is dono jüs obinob pösod votik – ab, ag!” ävokädof Lälid, mö flumot süpik drenas, “Viloböv, das *doniojoikonsöv isio* kapis okas! Lölöfiko no plidob ad soalön is.”

Äsä äsagof atosi, ädoniologedof lü nams oka, e päsupädof ad logön, das ilenükof bali glufilas vietik Kroliga du äspikof. “Lio kanob edunön osi?” ätikof. “Bo smalikob nog.” Älöükof dönu ed ägolof lü tab ad mafön oki len on, ed ätүvof, so kuratiko äsä äkanof, das geilot oka äbinon za pıeds tel, e das äfovof ad trakön vıfiko; ätүvof suniko, das kod otosa äbinon fän, keli äkipof, ed ileadof falön oni vıfiko, töbo ko tim saidik ad no motrakön

XII:98:2010

lölöfiko.

“Skeap töbik kion!” äsagof Lälid, vemo pejeköl sekü cein süpik, ab go läbik ad tuvön, das ädabinof nog, “e nu lü gad!” ed igerönof levıfiko lü yanil; ab, levi! yanili ifärmükoy dönu, e kıkil goldinik äseaton, äs büo, su tab glätik, “e dins binons badıkumo ka büo,” ätikof cil keliedabik, “bi neai büo äbinob so smalik, neai!” E lesagob, das val binon vo tu badik!”

Du äsagof vödis at, fut oka süpo islifädon, ed ünü timil brefıkün, plac! vat salöfik irivon ya cüni ofa. Tik balid ofa äbinon, das in mod seimik ifalof ini mel, “ed ün jenet somik, okanob gevegön medü trenaveg,” äsagof oke it. (Lälid ivegof te balna dü lif oka lü melajol, ed isüadof, das seimio tävoy su melajol, otuvoy banacinis ömik in mel, cilis anik, kels jüpons in sab me jüpils boadik, tän kedi lödadomas, e fino po on trenastajoni. Ye ädasevof suniko, das äbinof in lulak drenas, keli idunof dub drens lemödik ven älabof geiloti pıedas zül.

“Ö! bis no idrenob so mödiko!” äsagof Lälid, äsä äzүsvimof, steifülöl ai ad tuvön seimöpi ad sekömön. “Niludo popönob anu medü noy in drens lönik oba! Ekö din verato bisarik! Too adel val binon bisarik!”

Ebo tü timil at, älılof nilo lemüri in vat, ed äsvimof nilikumio ad tuvön kodi osa: balido, äcedof, das binon u valrod, u flumedajevod, ab tän ämemof, das anu binof vemo smalik, e suniko tүvof, das binon te mug, kel, äs of, islifädon ini lulak.

“Obinos-li frutik,” ätikof Lälid, “ad spıkön muge anu? Val binon so nekösömik is dono; cedob, das mög spika ko on vo dabınon: steifül üfo no odämos.” Seko äprimof: “O mug, sevol-li lio kanoy sekömön se lulak at? Svım laidik zүo fenikon obi, o Mug!” (Lälid ätikof, das atos öbinos mod gidıkün ad spıkön muge: neai idunof somikosi büo, ab ämemof, das ilogof in Gramat Latinik bloda okik: “Mug – muga – muge – mug bal – o

XII:99:2010

mug!” Mug älogedon lü of ze nuläliko, e magälü of, äjimon sedön ofe, dub färm-maifükam vifik bala logas, nuni seimik, ab äsagon nosi.

“Ba no suemon Volapüki,” ätikof Lälid; ba binon mug Fransänik, kel ekömon isio ko hiel Vilhelm Konkeran.” (bi, to nol ofik jenava, Lälid no ädalabof noli gudik dö jenots jenavik). Sekü atos, ägeprimof: “Où est ma chatte?” kel äbinon set balid in tidabuk Fransänapüka ofik. Ab mug sunädo ibunon se vat, e koap lölik ona äjimon dremön dub jak. “Ag! Säkusadolös obi! ävokädo spido Lälid, pejeköl, das nedesino itöbof ladäli nima keliedabik. “Eglömob, das no plidol katis.”

“Eglömol, das no plidob katis!” ävokädon mug me vög japik, zunik. “Plidolöv-li katis üf binolöv ob?”

“Ö – ba no,” äsagof Lälid me vög takedüköl. “Ab no zunolös so. Ye viloböv jonön ole kati obsik nemü Daynah. Cedob, das plidolöv katis, if te äkanolöv logön ofi.” “Jiel Daynah binof nim so keinik, takedik,” äfovof Lälid trögik, svimölo nen zeil in lulak, “e seadof so koteniko fo filöp, snurölo e läkölo lufutis, lavöl i logodi oka – binof nim so molik ad zadidön su kiens – e binof mugifanaf legudik – ag! säkusadolös obi, begö!” ävokädo Lälid dönu, bi anu mug lölöfiko äläödon, äs reinad, heremi oka, e Lälid tio äfümof, das atna inofülof oni. “No plu obespikobs ofi, if buükol ad no dunön osi.”

“Obs-li? dido!” ävokädon Mug, kel ädremon jü tipot göba. “Äsif viloböv bespikön dini somik! Famül obsik äheton ai katis: ekö nims badik, bapik, grobik! No sagolöd obe vödi at dönu!”

“Dido no odunob osi!” äsagof Lälid, kel levifiko ävilof ceinön yegädi spikota. “Löfilol-li – löfilol-li – dogis?” Mug no ägespikon ofe, seko Lälid fefö äfövo: “Dabinon dogil nilü dom obsik, keli viloböv jonön ole!” Taladogil, sevol-li? kel labon krugülaheremi braunik jönik. Ed oramenon dinis alsotik, kelis

XII:100:2010

jedoy, ed obegon fidoti, seadöl su göb oka, e labon nimaskililis alsotik votik – no memob lafi otas – e leduton lü farman, sevol-li? kel sagom, das binon so frutik, das völadon pounis nemu tumis! Sagom, das deidon ratis valik, e – ö levi!” ävokädo Lälid me vögäd glumik, cedob, das enofülon oni dönu!” Mug ämosvimon de of so vifiko äsä äkanon, e, dunölo osi, änoidon saidiko in lulak.

Seko ävokädo one: “O Mug löfik! Gekömolös dönu, begö! e no obespikobs u katis, u dogis, if no plidol onis.” Sosis Mug ililon atosi, äflekön oki, ed ägesvimon nevifiko lü of: logod ona äbinon go paelik (me fäkädäl, ma Lälid) ed äsagon ofe me vög takedik, dremöl: “Svimobsös lü jol, tän okonob ole konoti lifa obik, e poso osuemol gudiko kikodo hetob i katis, i dogis.”

Tim ya ikömon ad mogolön, bi lulak äfulikon me böds e nims, kels ifalons ini on: äbinons us döc e dodod, papag e kvilül, äsi jafäbs bisarik votik ömik. Lälid äsvimof foi ons, e valikans äsvimons kobo lü jol.

TUVEDOT RÄTA NOVULA

Jiel Kristin äbinof mot hiela Robert.

RÄTILS NOG TEL PRO KRITID

Ünü lafadüp alik glock bögolon mö sekuns teldeg. Döp binon verätik tü döp kilid poszedela. Döp kinid obinon-li tü döp kilid poszedela okömol?

Dilölös mäli fa laf; poso kobonumölös mäli. Nümi kinik labol-li anu?

REGISTAR.

Lautans materas Volapükik.

Bishop Brian R.	4
Midgley Ralph	4, 8, 9, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 21, 22, 22, 24, 25, 26, 29, 30, 30, 34, 35, 38, 39, 43, 43, 45, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 52, 54, 55
Redgwell John	12, 44, 47
Wasilewski Igor	6, 44

Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.

Baudelaire Charles	5
Brooke Rupert	11
Carroll Lewis	46, 49, 55
Coleridge Mary E.	48
Goethe	11
Heine Heinrich	14
Hugo Victor	28
Machado Manuel	41
Musset, Alfred de	37, 46
Perelman Charles	34
Roger Frank	4, 9, 13, 18, 22, 24, 26, 30, 35, 39, 43, 45, 45, 48, 52
Ronsard, Pierre de	32
Schillebeeckx Edward	11
Schleyer Johann Martin	28
Verlaine Paul	17, 23
Vianney John: saludan	13, 26
Zamenhof L. L.	6
<i>El 'Alice in Wonderland</i>	46, 49, 55

Vöds nekösömik.

10, 27, 36, 43, 45, 45, 49

Dalebüds, nunods dö jäfs kadäma.

31

Nuns, jenotem Volapükamufa.

16, 38